

MAGYAR NÉP

KÉPES-HETILAP

Előfizetési árak:

az évre 6 pengő, félévre 3 pengő

Egyes szám ára 15 fillér

Földre egész évre 10 pengő

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS.

Főmunkatárs: DR. SZÁSZ FERENC.

Laptulajdonos: MINERVA R. T.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kolozsvár, Brassai-utca 7. szám.

Telefon: 18—87.

Szent Karácsony...

Kétezeresztendő óta a bethlehemi angyalok énekével tel az emberek millióinak szívéből a világ megváltó születése felelt érzett öröm: „Dicsőség mennyben a tiesteknek, békeesség a jóakarátú embereknek...” Ezt zelték kétezer évvel elamúlt az angyalok a bethlehemi atatos hajnalon az elamúlt pásztoroknak, s ezt ismé-
 tükük mi most, két-
 év után változott.

ajhódott, de mindig
 amúdi korzakok
 emekel egymáshoz.

dicsőség mindig meg-
 és meg van az Isten-
 aki az emberiség

eváltásának nagy
 kájában sorrend sze-
 elsőnek az ő egy-
 tti szent fiát küldte

a földre, hogy Isten-
 végtelen méltó-
 ban is emberre le-
 n. Emberré legyen

ti, hogy inkább hozzá
 ion ferközni az eme-
 ek szívéhez, gondol-
 oshoz, s hogy mint

er tudjon velük
 tkezen, megtudja pa-
 zsaikat hallgatni, tud-
 fájalmakat enyhi-
 s, emberi ajkon, em-
 szóval legyen igé-
 t az örökeletről. Isten

ossége tehát nem fo-
 tkozik, mert örökké-
 el nem vehető, le-
 ta tagadható, s a szá-
 nek bármínő forgandó-
 lán közt ery és válto-
 tni az öröm égi és

li hangja: dicsőség
 mennyben az Istennek.

Es békeesség a földön... Mikor az angyali szózat e-
 odik révét halljuk, önkéntelenül elsorol a szívünk.
 t van békeesség a földön? Két és fély óta dörögnek
 ágyuk, roboznak a harcokosok, tüzek lángja és füstje
 li haragosra az eget, s az emberek milliói pusztulnak
 a harcok fergetegében. Az istentelenség hadserege
 nadt a világra. Ennek nincs Bethlehem, ninesenek
 zyalok, nines fászló és nines benne a Kisselet Jézus.

ék miatt az istentelenség miatt nines ma békeesség a
 földön, mert véretek, tüzelek, vassal kell megtörni ezt a
 helmetes pokoli hatalmat, mely tagadja Isten dicsősé-
 g, s elrabolja a békét az emberiségért. Mert bizonyos
 aha fel nem támad a bolsevista Gonosz Szellem és
 nem akar önteni, mint a megperdült eszatorna zenyve,

ma már békeesség volna a földön, a fegyverek pihenné-
 nek, s az emberek millióinak lelkében a megnyugvás édes
 derüje aranyozná a szent karácsony boldog hangulatát.

De azért mégis van békeesség. Kell lennie békeesség-
 nek lelkünkben. A karácsonyi békét nem hiába hir-
 dették az angyalok, s az emberiség ötezeresztendő vára-

közása a megváltás izé-
 retének bethlehemes
 után nem azért kö-
 vetkezett el, hogy a

békeesség vágya is be
 ne teljesedjék. Békeesség
 a jóakarátú embereknek,
 hangzik az angyalok
 éneke. A jóakarátú em-
 ber mindig békeessége

indulata. Nem keresi a
 harcot, nem áhít a
 küdelmet, nem keveri
 nesterésesen a bajt,

mert a lelki, a jobb ér-
 zéseinek keresztül szem-
 léli az életet, a világot,
 az embereket, akikkel
 együtt él, együtt érez és

együtt szenved. Nem
 azokat keresi, akik szét-
 választják, hanem amik
 összeközzik az embere-
 ket és a világot.

Ebben az értelemben
 tehát van békeesség a föld-
 ön a jóakarátú embe-
 rek szívében most is, a
 keserű szenvedések és
 nagy mepróbáltatások
 idején is. A Krisztus bé-
 kéje, melyet ő lime, már
 békeességéből hirdet a vi-
 lágnak, nem napi fo-
 gvasztásra szánt hangu-
 lati eledelet, nem alkalm-

szerűség, nem változó korok módú divatja, hanem állandó és
 folytonos elemény, s nem azért van, hogy karácsony elmúlt-
 tával szintén elszálljon, mint a pára, hanem azért, hogy
 fenntartsion, biztasson, erősítsen, s megörizze beannak az
 emberszeretet parancsának gyönyörű színet, mely a ször-
 nyű emberi szenvedések viharáiban koronként elfakul.

Szent Karácsony napja van. Zöld fenyőágyak közt
 gyertyák fénye reszket és a bethlehemi szent eszind kő-
 rajzolódik elénk. Töltse meg lelkünket a Karácsony ün-
 nepe a szeretet a béke esodlatos illatával s ez az illat
 kísérte végig egész életünket. Mert háborúk dúlhatunk,
 ágyúk döröghetnek, de mindez elmúlt. A szeretet és a
 béke azonban örök érték, melyet Jézus Krisztus születé-
 skor hozott ajándékként a világnak... P. Jánosy Béla dr.

MAGYAR ÉLETÜNK KÉRDÉSEI

Miért harcolunk a bolsevizmus ellen?

Az európai népek egyetemes történelme azt tanítja, hogy valahányszor egy-egy eszmény érdekében fegyverbe szállították Európa népeit, a magyar nép mindig őszinte, szívből jövő lelkesedéssel csatlakozott a közös zászlóhoz. Legtöbb háborúknak meg is volt ez az eszméi előkötése. Elsők között vettünk részt a különböző kereszties hadjáratokban, évszázadokon át küzdöttünk a törökkel vívott ádáz háborúban és ennek az egész európai civilizációt támogató hivatásunknak tudható be első összeomlásunk: Máchás is. Nemzeti függetlenségünket is feláldoztuk, de nem tagadtuk meg nemzeti küldetésünket. Természetes volt tehát, hogy most, midőn Európa ismét egy új keleti barbárral találta szemben magát e midőn ismét bizonyosságot kellett tenni az európai népekkel szemben vállalt szolidaritásunk mellett, egy pillanatilag sem haboztunk döntésünk meghozatalában.

Csendes szemlélői már csak azért sem maradtunk volna a németiség titáni küzdelmének, mert ha a többi európai nép is ismerte a bolsevizmus igazi veszélyét, a közelmúlt történelme alapján mi mégis mindenkinél jobban tudhattuk, milyen végzetes veszélyt jelent egész Európa számára a szovjet-aralom. Budapesten csak pár hónapig lengett a vörös lobogó, az országban csak pár hónapig tombolt a vörös rémuralom, ez a rövid idő is elég volt azonban arra, hogy megismerjük a bolsevizmus igazi útját. A bestelen gyilkolásnak, pusztításnak és a rombolásnak ez a pár hónapja aztán örökre sejtetni engedte népünk számára, micsoda szenvedés, pusztulás támadt mindenütt, ahol megjelent a sarló és kalapács. Eppen e véres emlék hatása alatt hirdettük mindig is, hogy az új keleti barbár, amely betörsésre készen állt az európai határokon, kegyetlenebb és sokkal végzetesebb pusztítást jelent egész Európa számára, mint az egykori izzasai hordák Európába átvittesapó fergetege. A pozitív fejlődéssel, az alkotással, a becsületesen megjutalmazott munkával szemben Moszkva a tagadás apostola volt. A német vezérkar jelentései által ismertett szovjet-csacsországi helyzet mindenben beigazolta a magyaroknak a bolsevizmussal kapcsolatban alkotott álláspontját: az, ami a szovjetföldön előnyomuló szövetségés német és magyar katonák szeme elé tárult, már a határokhöz közel eső vidékeken is elárulta mind a ki számára, milyen iszonyú lett volna az európai népek élete, ha a vörös lava egy szép napon mégis megindult volna, hogy magva alá temessen mindent.

E szempontokon kívül azonban egyéb okaink is voltak, hogy felküldjük honvédeinket a Kárpátok gerinére és csatlakozzunk a régi szövetségeseinkhez Moszkva, akárcsi is irányította a politikáját, sohasem mondott le a pánszláv törekvéseiről. Régen a célok pró-

báfioltak meg lejutni a Duna völgyébe és szláv utem alá juttatni a danavölgyi népeket, 1917 után bolsevik agitátorok hirdették az összes szláv né összefogásának, a pánszlávizmus vörös imperiali musának szükségességét. Benes mindig is há kiszgáncja volt ennek a pánszláv politikának és Prú sobasem habozott volna egy pillanatilag sem, már es a cseh imperializmus céljai érdekében sem, hogy szolgálja Moszkva törekvéseit. És ha a különböző belgrádi kormányok nyíltan sohasem vállaltak so közösséget Moszkvával, a szerb politika még Moszkva felé kacsingatott mindig, valahánysz Belgrádban a homokra épített jogoszláv állam önkévalóságának biztosítására gondoltak. A szovjet leni hadjárat megindulásának pillanatában közzé német jeleztek kétségbevonhatatlan bizonyíték szolgálatát arra vonatkozóan is, hogy milyen v szélyesek voltak Moszkva ide vonatkozó tervei. K és fél évvel ezelőtt a szovjet semmiféle eszközt se kimélt, hogy végrehajtsa a Kremli terveit és Moszkv csak az alkalmas pillanatra várt, hogy megindíthass offenzíváját e pánszláv világuralmi tervei végrehajtsa érdekében.

A magyar magatartás semmiféleképpen sem vá hatott vitásá, hiszen a szovjet nemcsak világéret hitvallásunkat, a keresztény nemzeti gondolathat veté hitünket irtotha volna ki, hanem letiporta volna füg getlenségünket is és kiszolgáltatott volna bennünk azoknak, akiknek emlékre örökké irtozzal gond vissza az egész nemzet. Fennmaradásunkra, nemzati létünk biztosítására kellett gondolni nekünk Európával szemben vállalt nemzeti küldetésünk é fajtánk érdekei tehát ugyanazt a célt tűzték ki előttünk résztvenni a szovjet elleni háborúban, nemzeti leltéségeink legvégsőbb határáig támogatni a háborút amely biztosítja jövőnket.

Tehát küzdöttünk és első sorban mi küzdöttünk. Annál különösebben hangzik egy román lap cikke, mely arról ír, hogy Finnországnak és Romániának a holnapi Európában diszhely jut azok között a népek között, amelyek a jövő Európájának védelmé és megszervezését előző nagy történelmi mű érdekében barcoltak és véreztek a szovjetunióval szemben. A két ország az európai szolidaritást és civilizációt is véd. Minden tiszteletünk az európai szolidaritást és civilizációt védő országokkal — első sorban a tés vé Finnországgal — szemben, de ehhez a bizonyos diszhelyhez nekünk, magyaroknak több oknál fogva sokkal nagyobb és korábbi jogunk van, mint sok más országnak. Mi azonban nem vetélkedünk a történelmileg és fejlődésileg is kezdő, fiatal országokkal. A diszhelyet emberek és országok nem kiköve telik, hanem kiérdemlik. Mi pedig kiérdemeltük.

Könyv és kard

A kemény időjárás szokatlanul korán közeledik, kemény fagyok és zord hóesések látnak Erdélyországot. A mezői munkának vége a falvak embere a téli hónapokat nyári jutalmaképen, pihenéssel, önképzéssel tölti, mozgalmas élet folyik ilyenkor a gazdaságban, több könyv és újság fogyni látogatottak a helyi könyvtárak. Szorgos, vállalkozókedvű előadásokat rendeznek, ünnepélyeket terveznek, előadásokra készülnek derék falvak. Megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy a szellemi kérdések megítélésével, buzgólkodással, hogy az újult erővel és önbizalommal közel kezdjük hozzá az újesztendő feladatjainkhoz.

Az életünk, otthonunk sorsa, hazánk jövője, gondolatok jötte, búsága, függelvénye az újabb szolgálatra kerülése függ az állampolitikai, sőt világkérdések alakulásától. Nagy jelentős és számottevő része lett Európának a világháború, amely háborút indított a világban és csupán önző érdekeit szem előtt tartva. Ezek a hatalmak Szovjetországot akarták kiszolgáltatni Európának. Hogy az is megsemmisíteni akaró kísérlet nem sikerüljön, a magyar honvédek kell megvédeni. Kardcsónyi és átvéni ünnepünk alatt, otthon, a felszabadult hazában a legszentebb örökségünk, ne feledjük el azt a honvédeket, akik halálmegevetéssel bátoran állták ki a kelet-Európa nyugalma és biztonsága fölött. Az ő haláluk való törődésnél soha se legyen fontosabb. Ajándékozunk meg őket, főképpen olyan tárgyakkal, amelyeket a honvédség szívesen visel, módjukban nekik eljuttatni, elsősorban a következők:

Könyv a lélek legszebb tápláléka. A falvak fiai, akik az esztendő túlnyomó részét a magyar föld megmunkálásával töltik, a téli hónapok alatt könyvet vesznek kezükbe. A lélek-tudományban és ismeretekben gyarapító a katonának is nagy szüksége van. A hadsereg nem lehet minden körülmények között. Az orosz pusztákba a mi telünkkel sokkal több tél dühöng, az itteni fagyoknál sokkal kíméletesebb járják át katonáink testét. Amint mi érdekelünk a gazdaságokban, hogy megvitassunk a világ sorát, úgy érdekel a színessé és a messzi orosz határára a katonák számára. A katonák szállások belső élete. Könyvtárakról küldött könyvek járnak kézzel-kérek. Az elvisehetőbb, tartalmasabb a nyugalom hazájáról, otthonról, szeretetéről álmodozó ilyenkor minden könyv érdeklő, ami az ő életéről szól. A gazdasággal, a gazdasági fejlesztéssel kapcsolatos könyvekre gondolunk elsősorban,

mégis, a lehetőség szerint, olyan írással válasszunk ki, amelyeknek olvasása fárasztó elmeállást nem kíván, hanem inkább a nemes gyönyörködtetést, tiszta művészi élvezetet keresi, vagy adomást, szellemi céllal bírót. A jókedvre, a nevetésre vagy szükség van a katonának. Nagyobb, gazdagabb népek, fejlettebb iparral rendelkező államok rádió-és tévéket, hangszereket küldenek katonáiknak, a mi katonáink, ha nem is költséges gépek, de saját maguk által kedvelnek erejével gyönyörködnek a muzika ihletében. A magyar dal felesleges a katonák és megmelegíti a szívüket, a magyar gondolat, szellemi termékenyíti lelküket.

Könyv és kard. Lehet-e magyar ifjú számára magasabb eszménykép annál a karnál, amelyet megvédi hazáját az idegen betolakodók ellen, az önző támadók ellen, azzal a magyar karddal, amely a magyar emberrel mindig könnyű hely volt, amelyet mindig bátran és büntetlenül csapott le azokra, akik arra akarták felhasználni a magyar földet, hogy abból túlméretezett étvágyukat kielégítsék. Lehet-e magasabb eszményképünk annál a karnál, amelynek forgatását már kora ifjúságunkban meg kell, hogy tanuljuk, hiszen az ösök emlékeit tiszteljük azzal, hogy a nemzedékről nemzedékre átadott magyar kardhoz, méltatlanok nem leszünk, hanem azaz büszke és önfeledő szívvel szállunk harcba azokkal, akik Magyarország jogait semmibe se veszik. Eppen ilyen mély, a nemzeti hagyományokra visszanyúló ősi eszményképünk a könyv, az irodalom ápolása, az írott és nyomtatott betű szeretete. Nagy királyainkat könyvvel és karddal kezükben ábrázolják festőink. Erdélyország a történelem folyamán mindig szívesen látott hazája volt tudósoknak, művészeknek. Nagy szellemi mozgalom az erdélyi magyart mindig érdekelték. A könyv különös megbecsülésnek örvendett minden időben szűkebb hazánkban. Azt a hazát, amit karddal megszereztünk, megvédeni és oltalmazni tudunk, könyvvel, szellemi fegyverekkel fejlesztjük, a tudomány tanulságaival ékessé, tartalmasabbá tettük, a magyar élet tudatosság, komolyá alakítottuk.

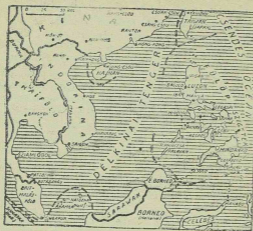
A kardcsónyi ünnepünk öröki, a téli hónapok napjait elviseletre, a műveltségünk gyarapítására használjuk föl. A gazdaságok termései és a katonaságnak esztendő egyformán, a jó magyar könyv szellemi ösztönzést és útmutatást ad a' ereje nemesítse meg.

(m. j.)

Széchényi István mondja:

„A magyar népnek nincs eszelebbebb hivatása, mint képviselni Európában az ázsiai bölcsőségében rejtőző, eddigre soha ki nem fejtett arányosságait egy törzsekös fajnak, amely bizonyosan annyi jót és nemeset rejt magában, mint az emberi nemnek akár mely lelkes és erős családja.”

A „Magyar Nép“ külpolitikai szemléje

A nagy bonyodalom. A legutolsó pillanatilag reméltük, hogy a japán-amerikai fegyveres viszály szerződéses megegyezésbe fog szorosan-een beletorkolni. A reménységünk esdőt mondott s ebben a pillanatban a délkínai tengeren és a Csendes óceánon dörögnek a félelmetes hajógyűk és Amerika négy búszke hadihajója a maga sok-sok ezer tonna tartalmaival a négyezer méter mély óceán tenekén yihen. Ugy látszik, hogy ennek csakugyan így kellett történnie. A japán diplomácia fűrgőségének, éleslátásának köszönhető, hogy az ország a kellő pillanatban lépett akcióba. Ez a lépés hasonlít a német hadikülféshez Oroszország ellen. Oroszország is akarta keríteni Németországot. Amerika is Japánt. Németország megelőzte a szovjetet, Japán is megelőzte Amerikát, s amikétt Németország itt, Japán ott ragadta kezébe a kezdeményezést szárazon, tengeren és levegőben. Az első napok japán sikerei nagyszerűek és további nagy sikerek feltételeit biztosítják a japán haderők számára. Most újból elkezdünk a második világháborúhoz. Hogy mit hoz a jövő, nem tudjuk. De bízunk kell egyfelől a hatalmas katonai és erkölcsi erőben, mely a tengelyhatalmak oldalán van ebben a háborúban, másfelől abban a tudatban, hogy az igazságnak diadalmaszkodnia kell. Egyes országok mohóság, torokossága nem lehet a végtelenségig. Van egy magasabb erő, mely hirtelen megállítja és végességre figyelmezteti és ha ez nem használ, a nyaka közé sujt. Anglia is, Amerika is elérkeztek oda, ahonnan nincs tovább. A magasabb erő megállítja őket s erre a németet és a japánt szemelte ki.

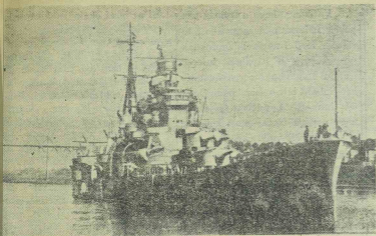

Anglia hadat üzent. Nem kiesinyeljünk le az angol hadüzenetet, mert háború van és a háború kemény és komoly kockázatokkal jár. De nem is remélünk meg tőle. Ha az orosz ellenség nem ejtett két ségbe, Anglia hadüzenete már csak ráadásnak szí-

mit. A magyar országgyűlés igazságának és a magyar földet mindenkiel szemben erejének tudatában nyugodt méltósággal vet másul az angol hadüzenetet, melynek Angliát az a szégyenyedés jellege is megvan, hogy az országának ultimátumot adott, záros határidőre valami adósának, akinek rendezni való váltó. A határidő arra szólott, hogy amennyiben az ország nem szünteti be december 5-ig a borsorsorszáig eleni tímadásait, az esetben hadbanállónak tekintti magát Magyarországgal piuk más helyen részletesen foglalkozunk a állapot ügyével. E helyen csak annyit megvalónk van, hogy ha Anglia ilyesmit kíván, nem tudja, mi jelent egy nemzet számára az való jog, a nemzeti lét ösztönös vételeme és lent a becsület. Egyébként annyit máris hogy a becsület dolgában Londonban egészen képen gondolkozunk, mint Budapestben. Londnem ismerik az adott szó szentségét és nem mit jelent valaki mellett végig kitartani. A nőr anyai ígéretet tett országoknak, s annyiszor tartotta be a begrasztott szerencsétlen ország tett ígértét, hogy nem vehetjük tőle rossz ha elszakott a becsület fogalmától. Mi még ne gyunk enyhire és nem is leszünk enyhire. Mí háborút becsülettel végigküzdjük és ebből Am megtanulhatja, ha akarja, hogy mi az a magy esület...

Amerika álma. A múltkor azt írtuk ezen lyeen, hogy Wilson amerikai elnök a Trian egyéb gyűlöletes ellenlék helyek megteremtője volt. Nem monduk túlságosan nagyot, ha azt jek, hogy a jelenlegi amerikai elnök egészen jár ehhez az elméleti állapothoz. Bizonyítja a most kipatant amerikai haditerv, hogy az úr 1943-ban 10 millió katonával és megfelelő nyaggal Európa ellen indul, természetesen elában azért, hogy Németországot megcsommissít elnök észbeli állapotának sajnálatos megfogysát csak megerősíti az a tény, hogy a tervet az rikai vezér nem tagadja. Maga az elnök se ő meg, csak enyhíti, megállapítván egyfelől, ha katonai tervék elárulása „súlyos hazafiatlan ykedet volt“, másfelől pedig, hogy „a tervék m eshetőséggel számoló elővigyázatossági intések.“ Nem kell nagy katonai szakértelem kiátani, mit jelent 5000 kilométer távolságból 10 n ember és ennek megfelelő hadianyagot és utánpó áthajókáztatni az Atlanti-óceánon. Talán bizony reméli az elnök úr, hogy a német stukkák, az tópedóvetők ünnepi körben fognak majd kerin a szállítóhajók felett, s a bűvárhajók logyák „Hipp, hipp hurrrá!“ — kiáltással hajóják a fert erékőlköt elsétálni maguk mellett? Ennyire ő rek ezelőre mégsem gondoljuk az elnök urat.

Hadihajók harcolnak emberfeletti erővel a Csendes Óceánon. A japán hadiflotta, mely páratlan az egész világon, elszánt harcot indított a tengerek szabadságának kivívására. A végeláthatatlan Óceánon folyik a harc az angol-amerikai bitorlók ellen, akik túlméretezett étvágyakkal, minden fontos kikötőt, minden kereskedelmi esomponyot, termékeny területet elfoglaltak és ezáltal Ázsia népeit szegénységbe taszították. Képünkön egy amerikai hajót mutatunk be, amelyet a japán repülők elsüllyesztettek.

A németek megfűszerték az angol hadierővel Líbiában. Katonai szakkörökben elérkezettnek látják a pillanatot arra, hogy az eddiginél kissé jobban a líbiai hadszíntérré tereljék a figyelmet és mérleget készítsenek az eddig kialakult helyzetéről. Elsősorban rámutatnak arra, hogy megfűszerték a tekintetűt az az angol terv, amelynek értelmében a britek keresztül akartak nyomulni Líbián egész Tripoliszig. Német vélemény szerint ezt az eredményt bizonyos tényezők tették lehetővé, amelyek felsorolása a megfigyelők szerint annál érdekesebb, mert időközben újra fellángoltak a harcok Cirenaiticában. A szóbanforgó tényezők közé tartozik, hogy az angoloknak nem sikerült a meglepetés. A brit csapatok nagyszabású felvonulását igen jól meg lehetett figyelni és megfelelő ellenintézkedéseket lehetett tenni. Sőt, — hangsúlyozzák a katonai szakértők — a brit flotta ellenére idejében el lehetett juttatni Afrikába a tengeren keresztül is megfelelő erősítéseket. Ilyen körülmények között a marmaricai tengerparton a tengelyi és légi erőiből kombinált rohamcsapatot lehetett készenlébe állítani, amely sikerrel tartóztatta fel a tengerparton rohamozó brit származat. Így ez a szárny nem támogathatta Cunningham tábornok sivatagi hadműveletét. A brit tengeri erők időközben elszenvetett veszteségei pedig arra vezettek, hogy az angol táma-

dás tengerfelőli szárnyának hadműveletei hatástalanok maradtak.

Egyébként is — hangsúlyozták katonai szakkörökben — kiderült, hogy Rommel tábornok haditudománya főnyben van a brit hadvezetéssel. Rommel ugyanis keresztül látott azokon az angol terveken, amelyek értelmében a brit erőknek „küllön kellett volna menetelniük és együttesen lecsapniuk” és még idejében olyan helyzetbe került, hogy a brit eröket külön-külön verte meg.

Borzalmas éhínség Szibériában. Ankarai jelentések szerint Szibéria közép- és keleti részeiben borzalmas állapotok uralkodnak. A lakosság az éhínség és a különböző járványok martaléka. Már néhány héttel ezelőtt elfogyott minden élelmiszertartalék és most senki sem tudja, honnan szerezzen élelmiszert. A Szovjetuniót olyan éhség fenyegeti, amelyhez viszonyítva az 1920—21. évi emlékezetes éhínség előtérpül. A lakosság tízezrével pusztul, különösen az Ural ipari vidékén. Az itt dolgozó több, mint száz ezer főnyi munkásság sorsa tragikus, a szovjet lakosság erkölcsi ellenállóereje az öthónapos harc után teljesen megtört.

Háborús ima a német katolikus templomokban. A földai püspöki értekezlet tagjai az alájuk rendelt egyházmegyékben a háború tartamára úgynevezett „háborús imákat” vezettek be. Minden istentisztelet elején és végén imádkoznak a

győzelemért és a katonák egészségéért, életéért a Mindenható védelmébe ajánlják. A püspökök utasították a lelkészeket, hogy minden hónapban az egyik vasárnapon külön szentbeszédben emlékezzenek meg a „vízen, szárazon és a levegőben” harcoló német katonákról. Az elesettekért az egyházmegyékben külön istentiszteleteket tartanak s ezekben hozzártartozóikról is megemlékeznek.

ABLAK

Lapunk mostanl számában egy kedves és hangulatos képet közlünk: hófehér galamb katonaszüronya akaszítja a katonáinknak szánt szereltesomagot. Most, a karácsonyi szent ünnepek hetében hoznak közelebb ezt a képet belkünkhez. Katona-szürony: Magyar honvéd kezében villog és a nemzeti önvédelem józán mered a létünk megsemmisítését törő ellenségre. Aztán látjuk a sürony hegye körül röpködő hófehér galambot, mely esőrében vöröskeresztes esomagokat hoz és akaszt a süronyra. Galamb: béke, öröm, boldogság, esomagi szeretet, áldozatosság, irgalom. Nem csodálatos megértesése az emberi szívnek, hogy a hibórá veres viharában se feledkezik meg a békeesség lelkeröl a ennek édes istévtéréről, a szeretetről? A kép pedig arra figyelmeztet, hogy az eljövendő béke és örök-kéttartó szeretel nevében zombóttunk hóhán-fagyban küzdő katonáinkra a feyzyk számtakra ír-leszállóh viszonylatozása, hasaké pillanatokra is, kedvessé és derűssé a szentkarácsonyt. Ók ma a mi örök karácsonyi hétként harcolnak a ezek a kis esomagok fészek-mesélők felé,aggdó gondolatainkat az övékkel...

ABLAK

Nem tudjuk megindulnunk az idén a havasok néma rejtelmeiből a zöld karácsonyi ágak, hogy gyermekboldogságot idéző eseeheséccel megrakodva, karcsú gyertyáskák szelíd világnad szenteljek meg a karácsony hangulatát. Ma nehéz és komor napokat élünk, s a karácsonyi öröm se mer a régi hangosságában kibontakozni köztünk. — Féltel, nehogy a következő óra sugárzó arca elé meresse a kezeyten valóság el győftört képét. De azért csejnek, lobogjanak ott, ahol felgyúltak csak a gyertyák. A csemozott karácsonya örökösödje emlékeztette a körülállókát arra, hogy a karácsonyi szeretet és a karácsonyi béke örök ajándéka az emberi szívnek, mely valóban békére és szeretetre vágyik. És a gyermek, aki az édes gyermekét lát tereben tisztasággal néz a karácsonyifára, csak higgye továbbra is, hogy ezen a világon minden zöld, minden fehér, minden lékés és minden csak karácsonyi szeretettől sugárzik...

Bolgár vélemény a törököknek kínált amerikai segítségéről. A szófiai rádió politikai hírelmezője összevont nek Törökországra vonatkozó hadianyagköleszési ajánlatához többek között a következőket mondotta:

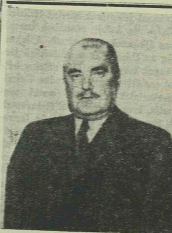
— Fontos, hogy megállapítsuk: török részről még nem erősítették meg, hogy Törökország bizonyos hadianyag szállítást kérte volna az Egyesült Államoktól, vagy azt tervezné, hogy megváltoztatja külpolitikájának és szilárd semleges állásfoglalásának irányát.

Török forrásból épp ellenkezőleg azt jelentik, hogy Ankarában a legnagyobb meglepetést keltette a felgúfú amerikai hír. Ezt az angol-szász mesterkedést tehát cleve sikertelennek minősíthetjük.

London és Vichy viszonya. Vernon Bartlet, az egyik angol lapban London és Vichy viszonyát rendkívül feszültnek mondja. Szerinte Londonban az a meggyőződés uralkodik, hogy Vichy tekintetében a helyzet a legközelebbi hetekben drámai módon alakul. Ez a feszültség oly mértékben növekedik, amely mértékben zuvarogott a helyzet Amerika és Japán közt. Az ottani helyzet pedig a háborúra vezetett.

A Vatikán válasza a francia püspökök feliratára. A megszállott területen levő francia bíborosoknak, püspököknek a pápához intézett íratára Maglione bíboros államtitkár Subard bíboroshoz köszönőlevelet intézett. Leveleiben kijelenti, hogy a pápa figyelemmel követi a franciaországi valláséletet. A pápa meglegedéssel vette tudomásul, hogy a franciaországi papság tartózkodni fog minden pártpolitikai tevékenységtől, ami meg fogja könnyíteni a papság tulajdonképpeni feladatát.

Ez az orosz bolsevista erkölcs. A mexikói hatóságok különös megvesztegetési botránnyra jöttek rá Trockij gyilkosával kapcsolatban. Oliva mexikói rendőr, aki Trockij gyilkosának öreji közé tartozik, felajánlotta Trockij özvegyének, hogy ötven ezer pesoért meggyilkolja Jaques Mernardot, Trockij gyilkosát a börtönben. A mexikói hatóságok azt gnyúntják, hogy a GPU szretnre megszabadulni ügynökétől, akit a gyilkosságra csakidejélen felbévelt és Trockij meggyilkolását Trockij híveire akarja áthárítani.

KOZMA MIKLÓS, Kárpátalja kormányzó biztosa, a felsőház tagja, elhunyt. Elmúlásával a világháború utáni nemzedék egyik igen kiváló fiának pályája maradt befejezetlenül. Kozma Miklós, aki belügyminiszter is volt, fejlesztette naggyá a Magyar Távirati Irodát és az ő nevéhez fűződik a magyar rádió fejlesztése is.

Mi az igazi oka a japán-amerikai ellentétnek? A japán-amerikai tárgyalások a Csendes Óceánra tereték a világ figyelmét. A te ne avatottak előtt úgy tűnt fel, minth a japán-amerikai ellentét szinte napok alatt robbant volna ki. Pedig ez nem egészen így van. A japán politikai körök és jöltájékozott tekiói és osakai vezető lapok má akkor figyelmeltették a japán községeket a várható eseményre, amikor Moszkvában az úgynevezett „légoitalmi pinceértekezletet” tartották a Szovjet és Anglia megbízottai. Ezen a tanácskozáson arról volt szó, hogy miként tudja majd Anglia és Amerika hadianyagga segélyezni a Szovjetet. A moszkvai konferencia idején a német csanakok már elérték a leningrádi körzetet és erősen bent álltak Ukrajnában. Köztudomású, hogy a Szovjet lézser- és hadfelszerelési üzemének 80 százaléka ezen a területen van összpontosítva és most már német kézre került. A Szovjet már előre számolt a németeknek ellen a várható előnyomulásával és nagyon jól tudta, hogy az ellenállást csak akkor tudja folytatni, ha külföldről megfelelő hadianyagot kaphat. Ennél a kérdésnél merült fel a szállítási vonalak problémája. A leggyorsabb és aránylag legkönnyebb útnak a Csendes Óceán felől Vladivostok kikötőjét találták. Ezek a szállítások közvetlenül japán kapui előtt mennének végbe és elsősorban azt az orosz hadsereget támogatnák, amely ott áll Mandzsuria határán. A japán kormány már az első próbaszállításoknál élesen tiltakozott a Szovjet részére küldendő hadianyag szállítások ellen. Amerikai részről erre az volt a válasz, hogy megszorították a Japán elleni gazdasági blokádot és az úgynevezett csendes-óceáni háromszögben Hawaii—Manila—Szingapur között elrendelték a cirkáló őrzőjáratokat. Washington most arra törekszik, hogy a Csendes Óceán északi vizein is hasonló őrzőjáratok fedezete mellett hadianyagot szállítson Vladivostokba. Ezt akarták mindenféle címen kioroszkolni Japántól s miután Japán nem nézte tétlenül az eseményeket, a Csendes-óceánon kitört a háború

ABLAK

Lehetetlen elégedőképen hang-súlyoznunk annak az üzenék nagy és hazafias fontosságát, mely a kibocsátott Erdélyi Nyereményközlöny érdekben fogódik. A siker természetesen nem a könyvkiadásban, hanem a jejjében fordul meg. Tulajdonképpen nem is kellene ennek a dolagnak semmiféle propaganda. A sikernek magától kellene megérnie, mint hogy a nap áldó meglegető magától megéri kellő időre a gyümölcs. De ha volt valaha így, amit érdemes támogatni magyar életünkben támogatni és ajánlani, akkor az kétszertelenül az erdélyi nyereményközlöny melletti lejegyzése. Nem vagyunk túlkövetelőzők és túlreménykedők, nem számítunk arra, hogy töljegyzi Erdély ezt a kölesont. Abban azonban bizni akarunk, hogy utolsó papíri lejegyzés Erdély magyar-sága nem riadt vissza eddig se attól, ami magyar ügy. Az Erdélyi Nyereményközlöny pedig tisztán és egészen magyar ügy. Nem is kellene másnak átengedni. Erdélynek kellene mind a százmilliót lejegyeznie.

teket zárva kell tartani, kivéve a cukorka-üzleteket és virágüzleteket, amelyek átelelőt 10 órától délután 2 óráig nyitva tartatják. A látvány-mórészlet élelmiszerket árusító üzletekből reggel 7-8 óráig a tejet szabad házhoz szállítani.

Karácsony másodnapján a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó általános rendelkezések irányadók. A mézárós és hentesüzletek reggel 1/4-től 11 óráig nyitva tartatják. Újévkor a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó rendelkezések irányadók.

A fodrászüzleteket december hó 24-én este 7 óráig szabad nyitva tartani, 25-én egész nap, 26-án 10; 12 órától zárva kell tartani. December 31-én a fodrászüzleteket reggel 7-10-este 9-ig nyitva lehet tartani, január 1-én azonban egész nap zárva kell tartani.

Magyarország nagy rokonszenvevel kíséri Japán harcát. A Csendes-óceánon megdördültek az ágyúk és az a harc egyeses következménye annak a népszövetségi politikának, amelyet a világháború után a békét biktáló hatalmak folytattak. A japán-amerikai-angol háború minden bizonnyal érezteti hatását nemcsak az egyes országok, hanem a konti-

nensek közötti viszonylatokban is. Japán élet-halál harcát a távolkeleti új rend kialakításáért és jogos élet-érdekeiért vívja.

Bármily távol esik tőlünk, Magyarország a legújabb harcért Magyarországot szimpátiája a japán oldalán áll. Japán egyik aláírója a háromhatalmi és az anti-komintern egyezménynek, amelyekhez mi is csatlakoztunk. Japán nagy harca az új ázsiai rendért, az új európai rend megerősítéséért és a támogatásait is szolgálja. Európa és Ázsia népei vállelve küzdenek most fegyverrel a kezükben az ellen a szellem ellen, amelynek megtestesítője a népszövetség volt amelynek fojtogató láncát hisz évig nyomorították Magyarországot is.

Japán nemcsak legelőbbségi érdeke, hanem nagyhatalmi állásánál fogva sem tehetett mást az amerikai lehetetlen és megalázó követelésekkel szemben, minthogy kivártotta kardját, azt a kardot, amely évezredekben át megtanult becsülni a világ.

Február 28-ig kell csak elfogadni a nikkelpénzt! A már ismertett kormánypénzlet alapján az acébfől vert 20 filléres érméket a Magyar Nemzeti Bank november 24-től hoz-

Fehér galamb, hozd, hozd Tartalmát a lisz doboznak, Szíveddel küldi, aki küldi: Magyar testvér, drága földi, Magyar jószág küldi innét, Magyar honvéd kapja mindjét, Hogy túl tűzön, romboláson Szent Karácsonyt ő is lásson!

za forgalomba. A hivatalos lap novemberi száma közölte egyúttal a pénzügyminiszter rendeletét az 50, 20 és 10 filléres nikkelpénz bevezetéséről. A rendelet szerint a nikkelpénz érméket átvesztés végett 1942. április 30-ig kell a Magyar Nemzeti Bank intézeteihez beszolgáltatni. Az 50, 20 és 10 filléres nikkelpénz megadósok csak 1942. február 28-ig kötelesek elfogadni; az állami és egyéb közpénztárak pedig 1942. március 31-éig után fizetésűt elfogadni nem kötelesek.

TÜZKERESZTET ALAPÍTOTT A KORMÁNYZÓ. A Kormányzó a háborúban való részvétel és a haza védelmében szenvedett sebek, sérülések és rokkantság méltóságára Tűzkeresztet alapított. A Tűzkeresztet, amelynek három fokozata van, az igényjogosultságot megszerzőknek 1941. június 26-tól, Kassa bombázásának napjától kezdődőleg kell adományozni. Kivételesen adományozható mindazon honvéd és a többi fegyveres testület egyénei részére, akik az 1938., 1939., évi felvidéki és körpályai és az 1940., évi erdélyi, valamint az 1941. évi felvidéki hadműveletek során az igényjogosultságot megszerzték.

Börtön a cipőárgátsáért. Egy postafőtisztviselő felesége bement a fővárosban Rádai Simon cipészmeister üzletébe és megvásárolta a boxcipőt kért. Amikor az árát kérte, a cipész-mester azt válaszolta, hogy 100 pengő.

— Ne vicceljen — mondta az asszony.

— De kérem, én komolyan mondom, — válaszolta a cipész-mester, — nálam ennyibe kerül egy pár megvásárolt cipő.

Az asszony panaszt tett az ügyességén, mire Rádai ellen árdyreguláció visszaélés miatt megindult az eljárás. Rádai azzal védekezett, hogy ő luxuspénész, a cipőhöz hozzá szokta számítani a sáfát és a cipőbe való lúdat lehetett is. A tárgyaláson kiderült, hogy ezért a cipőért csak 79 pengőt követelhetett volna. A bíróság Rádait hűhónapi börtönre, 200 pengő pénzbüntetésre és 100 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte.

„A Magyar Nép”-et terjeszteni magyar kötelesség!

Erdélyi Karácsony

Édes Jézus, itt kemény, hideg tél,
S Bellemben im Te megszületél.
Pásztoroknak vig anygalkák zengnek:
„Dicsőség a mennyben az Istennek!...”

Édes Jézus, itt a bércok-óvta
Völgyekben is felseng most a nóta,
S beletörve álmos, sűrű ködbe,
Visszaveri mély havasok öble.

Édes Jézus, mély havasok öblén
Jászolodhoz tilkon száll a tömjén:
Drága, terhes — meg kell hogy ismerjed —
Szűz fenyőknek illatából erjed...

Édes Jézus, árva Csaba népe
Omlik mostan jászolod elébe,
Hadakútját mely végigtapodta,
S nem veszett a hulló esillagokba.

Édes Jézus, itt él ez a nép ma,
Tettre bítor, szőlásra se néma,
Orkán verte, vihor tépte, — állja,
Nincs egyebe, két keze munkája.

Édes Jézus, nem panaszt ez tőle,
Boldog ő, hogy ez maradt a földje,
Visszakapta, s míg világ világ lesz,
Mit ő nyilaszt, csak az a virág lesz...!

Édes Jézus, Te azért születél,
Hogy fejünkre áldást permetezél,
Békét ültess háborgó szívünkbe,
Mert Te véled így, csak így telünk be.

Édes Jézus, Bellehem születte,
Kit jelentett üstökösnek jötte,
Nem viszünk bár sejmet, bibort, bársonyt,
Aldá meg ezt az Erdélyi Karácsonyt...!

P. Jánosy Béla.

Az ablak

Egy komor, tizenhét éves fiú is járt a téli iskolába. Csordás fiú volt. Daninak hívták. Az uraság akarta, hogy pótolja az elmulasztott iskolázást.

Járt több olyan öreg fiú is az iskolába. Leány is volt vagy három olyan nagyocskó. De azok mind vidámak voltak és kedvesek, mint az aprók.

Csak az egy Dani nem volt ilyen.

Últ fásult, fahó arecal, szinte közömbösen az első helyen. Mert a korára való tekintetből nem ültethettem a kicsinyek közé. Az értelme fogékony volt, de iskolai tisztséget nem lehetett ráruházni. Durván bánt mindenkiel. Csekély okokért arecán törülte vagy fel lökte a kisebbeket. Barátja nem volt.

Sokszor eltűnődve néztem rá, hogy miért olyan elvadult, olyan sötétlelkű az a fiú? A szülői talán pálinkába butult emberek? Alacsony lelkek, akiknek a házasság élethosszig való gyűlölködés? Talán őt is veréssel, rugdosással, szitkokkal nevelték? Vagy, hogy az állatok mellett az ember maga is állattá válik? Hogy lehet az ilyen vad fát csak valamennyire is megnevesíteni?

Nem látszott reá semmi reménységem. A fiúban mindössze egy becsületes erceskét találtam:

Nem hazudott.

— Ez is valami, — gondoltam.

És hogy erőseim benne legaltabb ezt a jó tulajdonságot, alkalomnyitán példaképpül állígtattam a hazugoskák elé:

— A hazugság szenny az emberi lelken! A bűnnek védelme. Az igaz ember, ha bűnt követ el, megvallja. Azt mondja magában: Bűnt követtem el, szenvednem kell érte. A bűnért mindig meg kell szenvedni. Isten törvénye ez. A szenvedés lelki mosdás. Vállalni kell a szenvedést, bátran, hősiiesen, mert a lélek tisztasága az első minden elsőségek között.

S rámutattam a vad fiúra:

— Lássátok, itt van Dani. A minap a jegyző ur panaszkodott, hogy egy iskolásfiú leírta a kecskéjének a szarvát. A kérdésemre, hogy melyitek volt, azonnal fölkel a helyén és jelentette, hogy ő. Mentette magát, hogy a kecske őt megrohanta. De a tettét nem tagadta el. Vállalta érte a szenvedést. Egy nap nem evett ebédet. Túrta nyugodtan.

S példákat mondtam még a történelemből, hogy az igaz szóért halálba is mentek már az emberek.

Dani olyankor csillogó szemmel, szinte bámulva hallgatott. És én felkémekben örvendeztem, hogy legabb a becsületességnek nevelek benne embert.

Egy adventi délután, — az iskolai felszűnethen, — az utcán találkoztam vele, meg az anyjával.

Az utca sáros volt, mint falun szokott lenni. Ők ketten a falsó soron mentek. Elöl a nagy erős fiú, egy madárkalitkát lógatva. Mögötte a gyöngye testű kurán elvénült asszony egy zsák gabonát vitt kötélen a hátán. Mélyen előrehajolva caplatott a nagy teher alatt a sárban. S egy méternyi hosszú karó volt bot helyett

nála. Látszott az útjuk irányáról, hogy mind a malomba mennek.

Egy eszázamlós helyen a karó kiesett az anyjának a kezéből.

A fiú megfordult s közömbösen nézte: erőlködik az anyja, hogy a karót fölvegye.

Miért nem vette fel ő? Miért nem ő vis nehéz zsákot?

Mert az asszony sorsa a parasztonál, he szolgálja legyen a férfinak. Nem csak az urat szolgálja a fiának is. A parasztfiú nem is gyöngédséget, mert hiszen az apja sem ismer hatalommal, hogyan lehetne a tanítónak gyöngöltani az emberi szívbe, ha nem a ház nevel bele?

Az év utolsó napján temetésre kellett mennem. Míg a pap öltözködött, az ablakhoz álltam. Ott roztattam. Néztem a havas utcát.

Falun bizony nem söprik a havat. A házak a járókelők taposnak útát, az utca közepén állatok s a kerekék.

Egy leánytanítványom jelent meg az út-őreglányok közül való. Fábián Veronka a németzenhárom éves, de korán megnyulladt. A hátán volt és a puttonban a farugótól való forgács hosszú szállal megtoldotta a putton magasságot megtézte jól.

Az ablak alatt megállt és megfordult mint lakit várna.

Szórazokottan néztem. Fehérbőrű, szűke, leány. Félenk, mint a nyúl. Nem mer a személenkinnek. A leekéjét mindig tudja az utolsó le mégis, ha felelnie kell, elpirul és r meg.

Hogy ott megállt, akaratlanul is néztem. Milyen finom aré! Milyen tiszta nyugodt és jókék szem! Ha nem a szegénység ruháján volna ünnepelelk a szépségéért. No obblő bizony asszony válik. Ennek az ajkán soha nem fog a ragos szó elhangzani.

A leány mellett Dani jelent meg. A fiú belé volt és a szokott nagyszárú eszűnőben. A kébérés-ostor.

Mosolyogva váltott szót a leánnyal. Akkor először mosolygott. De hogy átváltozik az arca solygasban! Mennyire emberibb!

A leány is finomkán mosolygott reá és nytan nézett a szemébe.

Különös volt ez nekem. Az iskolában sohasam hogy beszéltek volna. Igaz hogy a leányok csoportban is ülnek, de olykor mégis érintkező kölcsönműveletek a tentában, ceruzában, az ósünetek, a fa-bebördés, s más efféle iskolai d mindmegannyi alkalom arra, hogy beszéljenek mással. Ezt a kétőt soha nem láttam együtt.

Beszéd közben egy arasznyi kis forgács leeputtonról. A fiú könnyű mozdulattal vette föl é igazította a többi közé.

Nó lám!

Aztán a leány mosolyogva bólogatott és elváltak. Múrciusban történt, hogy egy napos délután az udvaron sétáltam a korai meleg verőfényben.

Az iskolába két leány jött elcsönek. Az egyik Veron volt, a másik Bogyo Teri, egy kis szeleburdi kette leány. Már tavasziasan voltak öltözködve, Rózsaszínű rékliben mind a kettő, s nagykendő nélkül. Veron az arcát félénken félretartva köszönt. S beáradtak az iskolába.

Néhány perc múlva hallom, hogy az ablak belső oldalja recsen. Valamelyik betörte. Hogyan törhetett? Talán ahnát dobott egyik a másiknak? Labdázók? No majd megtudom, melyik a bűnös a kettő közül?

Az utcánjtón ismét egy leányka lépett be, aztán két fiúcska, s mögöttük a nagy komoly Dani.

Az iskola csakhamar megtelt. Mikor a hetes vigyázó jelentette, hogy mind együtt vannak, beléptem.

Imádkozás közben az ablakra pillantottam. Az egyik alsó táblán csillag alakú zúzódás. Aztán a két leányra pillantottam. Bogyo Teri nyugodt szemmel nézett rám. Veron sáppadt.

Az első gondolatom az volt, hogy nem szólok az ablakról semmit. A megcsináltatása legalább is két osztásba kerül. Az ilyen szegény népnek két hatos sok pénz, rengeteg pénz! Majd megcsináltatom az iskola pénzéből.

De aztán mégis arra gondoltam hogy az iskolában rendet és igazmondást kell tanulnia a gyermeknek. Ha nem is kötelezem a leányt arra, hogy megtérítse a tárt, alkalmat nyitok arra, hogy igazlelkűnek mutatkozzék.

Az imádkozás után leültek. A szemök rajtam üggett.

Szókás szerint végigszótál a szemem minden soron. Veron összekucorodva rejtőzik az előtte ülő leánynek a háta mögé. Mintha a könyvében olvasna.

Máskor rászólok az ilyen lapulóra, most figyelmen kívül hagyom. Tekintetem az ablakon állapodik meg.

S kérdő nézéssel fordulok a vigyázó felé.

A fiú. — egy mindig piros kisfejű tatár. — föltel és szól katonásan:

— Kérdeztem, ki törte ki! De mind azszonyra, hogy töröttén tanálták.

A gyermekek valóban ártatlan nyugalommal néztek reám. Bogyo Teri szaporán pislog. Veron marad félchuzódottan.

Tebát ezek ketten hallgatást fogadtak.

— Ki törte be az ablakot? — kérdeztem nyugodt-komolyan.

Mély csend.

A kérdésemben érzik, hogy a vigyázó jelentése nem talált hiteltre. Elképedve bámulnak reám.

A harmadiknak érkezett leányka kissé elpirosodva nézegeti a körnét. Talán az is tud róla: de nincs kötelezve arra, hogy rámulasson a bűnösre. Nálam a bűnösnek magának kell vallania.

Átpillantok a fiúk során. A két fiúcska is nyugodt. Tebát azoknak már hazudtak valamit.

Danra is pillantok. Az nyugodtan néz reám. Tebát ő sines beavatva a titokba.

— Kicsoda az köztetek. — kérдем szeméhiányó komolyan, — aki nem vállalja a szenvedést?....

Halotti csend.

A gyermekek már szinte megmerevülten néztek rám. Ahogy átpillantok rajtuk, látom, hogy Veronnak még a füle is piros. Kínfódó arccal pislog maga elé. A szemé pilláján már meg is csillan az első könnyecspp. De hallgat.

— Aki betörte az ablakot, ezonnal kejen fel és valljon! — szólok már szigorúan. Ki törte be az ablakot?

A fiúk sorából felemelkedik Dani és nyugodtan a szemembe nézve feleli:

— Én.

Gördonyi Géza.

Az Ige

Vigyázzatok ma jól, mikor beszélték,
És áhitattal ejtsétek a szót,
A nyelve ma néktek végső menedékek,
A nyelve ma tündérvár és katakomba,
Vigyázzatok ma jól, mikor beszélték!

E drága nyelvet porrá ne tőrjétek,
Ne nyáljon hozzá avatlanul!
Senki: ne szaggyasítok ezimeit
A rózsafának, mely lobón virul,
Ügy beszéljen ma ki-ki megparul,
Mihha imádkozna,
Mihha aranyat, tömjént, mirhát hozna!

És a költő, az legyen hűdős,
És pán és próféta és soha más,
Nem illik daróc főpapi talárhoz,
S költői nyelvéhez holdszádagos.

Vigyázzatok ma jól, mikor beszélték,
Vigyázzatok: a nyelve az szent helyek,
Ki borul isszo: El t e t Levél issza,
Előre néz s csak néha néha vissza —
S a helyek többé nem esztli el!

Heményik Sándor.

Disznótör

Hajnali négy óra volt. Vastagon dőlt a hó a házra, fára. Só Mihály kényeskedve, gongosán kopogott végig a nagyutcán, a padló nyikorogott, szűkében az eljövendő idők jötte keringett, hogyne. Nagy sor ez nagyon... Mert Só Mihályt Szekeres András gazdáék disznótorba hívták.

A tornácán nagy garral verte le esznujáról a havat.

— Adjon Isten jó reggelt, — nyitott be az ajtón — egészségükre kívánom az éjszakai nyugodalmat, ha vót egy kicsi.

— Adjon Isten jó reggelt, Mihály. Köszönjük jó kívánásokat és hasonlóképpen kívánjuk, — fogadta a készenlést a gazda, Szekeres András, aki éppen egy rettenetes nagy késsel babrált az asztalon. — Na üljél már le. Esik, esik!

Só Mihály meglökött. Mi lesz akkor, ha ezek a disznótör a hóesés miatt elhalasztják! Hiszen tettek óta készül ő már erre. Hogy milyen finnyások is az időbe ezek a gazdák.

— Esik, debát ez még semmi, hászen úgy szép a disznótör, ha felér, — védelmezte az időt és leült egy székre az úgy elébe.

— Csakis Só Mihály, csakis — mondta ki a vétót a gazda, aztán asszonyára szólott: — Anyja te! Keresd meg mán azt az üveget.

Só Mihály tette magát, mintha ezt nem hallotta volna. Pöfög tudta, hogy a gazdáné most a szekrényhez lépett, most kinyitja, most benne kaparász...

— Kóstolja csak, Mihály, Barack, Kisüsti...

— Hű... ha... — futott össze Só Mihály száján a nyál. — Eppen evvel álmodott az éjszaka. Kisüstivel, Barackkal. Mert hajh, az offéle itókák-nak Só Mihály a híré hallotta esznuán, nagyon megszese esik a kisüstítől a harmadoskapás. Mindazonáltal megemberelte magát és azt mondta:

— Kiszönöm szépen, hászen nem azért jöttem én... — de vigyázott, hogy hangja ne áruljon el se egyet, se más.

— Fogadd el mán, Mihály. Hiszen disznótlésre készülődünk most. — Az öreg csábíogatón kőtvént és Só Mihály meredt nyakkal nyujtotta ki az üveg után a kezét.

Arra gondolt, hogy éppen csak megkóstolja üveg száját, de az üvegben volt a hiba, hogy oly mobón a szájához billent. Egyetlenegy kortyot is esznuán, de az aztán korty volt, meg kell adni.

Kicsit rémülten bámulta a gazdáné kövön ahogy az üveget az asztal közepére tette. Mintha volna, de mégis édes volna, úgy önműt szájjal be a barack, szája mosolyra húzódtott és sapkáját a kőjára taszította.

Szekeres gazda újra felvette az asztalról a kis hüvelykujját végignyomogatta az élen és azt mond: — Nézz ki mán anyja, hogy mi is lesz evvel idővel.

A gazdaasszony kiment és ezenközben újra a Mihály szájához billent a barackos üveg. Unalomból. Tisztára unalomból.

Az igazság az, hogy nem ivott sokat. Dehát ivott. Honnan is tudná egy harmadoskapás, hogy mi sok a barackból, mi kevés!

— Esik az most is, — toppant be az asszony kendőjéről lerázta a havat.

— Na hát... mit szólsz te abhoz. Só Mihály! kérdezte a gazda, mintha idő, tél, disznó sorsa a Só Mihály gondjaira volna bízva.

Só Mihály felelt, de megújolt, mert úgy érezte, hogy menten mennyezetet éri a feje... Kevés bí volt, hogy el nem rikkantotta magát.

— Megölöm én, ha esékánybaltá huil is... — felvette az asztalról a legnagyobb kóst, megmarkolta és félelmesen jártatta körül szemét a szobában.

— Hát akkor szóljál anyja a szomszédoknak! — rendelkezett a gazda és ez a rendelkezés az az az a Só Mihály mögött védkép betette.

Mert hajh, a disznótlés elé újra időtlen idő fordult, ezen időben pedig az üveg újra a Só Mihály kezébe került.

✱

A hóesés kicsit meglököttette, de aztán elszántan bujt be az akolba. Bátran, Elsőnek. Megöli ő, ha maga az ördög is...

— Melyik ólba van a hízó, Szekeres gazda? —

Gyógyszemek Széchenyi István műveiből

„Nemzetünknek mindig az volt egyik legnagyobb hibája, hogy nem bízott magában, vagy elbízta magát. Hasonló a puskatorhoz, amelyet nyugvó állapotában egy kis víz is elolvaszt, mely fellobbanásával azonban, használjon aztán, vagy árton bár, sajátmagát mindig megsemmisíti.“

„Egyesült erővel iparkodjunk azon, hogy Magyarországon egy ember se legyen kenyér és ruházat nélkül, fedél és szakismeret nélkül s az erkölcsi műveltséget senki se nélkülözze.“

„Aki életében sok gyümölcsfát nevelt, a föld alatt is esendesebben nyugszik.“

... ki és lassan, felelmesen esikorgatni kezdte...

A túlsó ajtón! — kiültott a gazda, mert a beszédet darabokra tépte a fergeleg.

Melyik a túlsó, az erülső, vagy az amar — rikkantott ki az ölből Ső Mihály és a két lezbabrált.

... mond, hogy a túlsó, na! — feleltek a gazda. Hogy illik és szél elől, hó elől a gallérba húzta a túlsó.

Ső Mihály most már végkép megzavarodott, de a hűgöve nyitott ki egy ajtót, ahonnan vészes léssel ugrott ki egy disznó, mint valami rómiszdók fulfőre, farkára kaptak, a disznó ordította. Mihály késsel kereste a torkát és egyszerre csendes lett. Nyugodalmas. A zaldasszony hozta a lámpást és ekkor látták, hogy fia-kocsa az oldalán a havon. A szomszédok álműködő-gazda káromkodott és Ső Mihály nem bírta, beközvra zendítette rá a nóát:

Schaj, amit világiletembe kerestem...

Szabó Pál.

Szegény Szöcs Marcsa

— Torjai népmesélés.

*... te van, este van, hatot ű az óra,
Szegény Szöcs Marcsa is elindul magába,
Lőször megütik, lesett a hádra,
Lőször megütik, állott a szava,
Lőször megütik, véres volt a foka,
Lőször megütik, kis bolla foka.*

*Kérlek rózsám, kérlek, kérlek az ecokra,
Egy-lét szavaimot vedd be a fűledbe:
Szerelmes szívemnek gyémántos Marisa,
Léte levél, mért levél másnak hítes társa,
Szerelmek gyilkosai!*

*... ilahi Pistának nem kell a bokréta,
Szegény Szöcs Marcsának volt a gyilkosa,
Vérem a vérével egy pataket mosson,
Fesem a testével egy sírban nyugodjon,
Egy sírban nyugodjon!*

*A torjai rétet körüljárta a lili,
Pistára, Marcsára most húzzák a földet,
Főtől való fája ki vanyon rovázza,
Fekete pánfilka van réa eszközve,
Szépen rácsukozva.*

*A torjai templom körül van árlova,
Két szél szép rozmarin van belé plintóva,
Üntözétek lányok, hogy el ne hervadjon,
Szeretők szíve meg ne háborodjon,
Meg ne háborodjon.*

A medve, a Subri és a juhász

A medve nem volt ott, ahol a mesz szőtt, valahol a hegyoldalban kőszált, friss, édes málnával tömte a pófáját, vagy mogyorót tört és szemelgette a belét. A juhász kis erdei tisztáson, forrás mellett szalonnát sütött. Öreg volt, mint a harang a faluban, vagy még annál is öregebb és furcsa formájú ember, se keze, se lába nem ép, egyik erre görbe, másik arra esonka; arcát mintha vasgereblyével szántották volna végig a boszorkányok, fejebuján fete kopasz, fele csupa forradás. Foga egy se volt, inye közé szorítva viselte kis pipáját, szára mellett éppen anyi a hely, hogy kifért rajta a kőpés. Kis tüzecke mellett ült az alig emberforma öreg juhász, rongyos a nadrágja, kabátja van is, nincs is, eszímájából kikivánczik a lába ujjá. Lábai közé vetve jól kiszáradt, góresős vadalmafabot, mellette a kuttyája, arróbb a kis bojtár.

— Az tudod, úgy vót, — mondja a bojtárnak, aki tátoit szájjal hallgatja — hogy a Veresakol nem vót mindég akol. Vár vót.

— Vár? Ágyukkal meg katonákkal!

— Hát ágyúk meg katonák nem vótak — egyik zik bele a juhász. — Bojnyikok vótak.

— Az micsoda, Pista bácsi!

Köpött az öreg.

— Mindég mondom, hogy mi a bojnyik? Az vót a Subri Jóska. Most már nincs, de tudd meg, hogy vót Subri Jóska, Angval Bandi, Rózsa Sándor, meg Rinaldo Rinaldini.

A szalonnát kiesit rányomkodta a darab kenyérré, közben eszébe jutott.

— Jánosik is vót, de az a tótoknál. Subri itt lakott a bojnyikokkal a Veresakolban. Azér hitták Veresakolnak, mert vót annak a bojnyiknak egy gyönyörűség-verehajó szerelője.

— Mondja csak, Pista bácsi.

— A jányt nem mondom, mer megint kiabálóll kecuka, ijesztenéd a juhokat...

Alkonyodott, suttogtak a fák, a forrásból szelíden bugyogott a kristályos víz, a kis tüzecke dénképiros fényt vetett a bokrokra.

— Jó estét! — köszönt az erdőör, kilépett a tiszra tásra.

— Aggyon Isten, — fogadta az öreg juhász. Az erdőör ledől a tűz mellé, puskáját piszkálta és morgott valamit mindenféléről. A juhász felegetett neki, de inkább a bojtárka felé hajlott a szíve. Idegen volt az erdőör a tűz mellett, komor puskás ember.

— Mongya csak tovább, Pista bácsi, — bökődte a bojtár az öreget.

— Hát hiszen mondom. Szóval itt vót a Subri, meg a szeretője, de ezt ne is hallgasd. Itt vót Subri és egyszer erre gyött az osztrák eszászár. Negyvennyolca vót. A mi grófnak, — a falu felé mutat, mintha most is odalent ülné a negyvennyolcas gróf a kastélyban — ez hozta ide a eszászár, mert tudta, hogy csak a muszka, meg Subri segíthet már a eszászárón. Egyik gróf elment a muszkához, másik meg

a császárral idegyött, ez volt a mi grófunk. Subrit uszította Kossuth apánk ellen.

— Kossuth apánk tudta? — kérdezi a bojtárka.

— Az vót a hiba, hogy nem tudta. Idegyött és nem hozott magával katonaságot, mer Bem éppen nem vót kéznél. Gőrgéji meg elárulta. Subri ráment a sok bojnyikkal és beleölték a Szörnyűkúthba. Azér híjják Szörnyűkútnak, mert szörnyűsöges vót, ahogy Kossuth apánkat oda befajították és vége vót a szabadságnak.

— Marhaság. — mondta az erdőőr, mert olvasott ember volt és nem szerette a meséket. — Kossuth Lajos sohse járt erre, Pesten fekszik a temetőben.

Az öreg juhász gondolkozott egy kicsit, nem olyan ember volt, aki hagyja magát:

— Az egy más Kossuth vót. — Biztatta a gyereket. — Egyél csak, Gyuri! — Egy falatot levágott az erdőörnek is. — Ha meg nem sérteném, Gyalog úr.

Gyalog úr nyelte a kenyeret, hagyta Kossuthot és a császárt.

— Inkább a medvét mondja el a gyerekeknek — ajánlotta később az öregnek. — Hogy hogy csinálta csúffá magát a medve. Tanuljon a gyerek.

— Van annak már ötven esztendeje, de tán hatvan is, hogy összeakadtam a medvével. Bűdös nagy medve volt. Éppen, hogy rámbizták a Veresalót a gróf úrék, mikor elkezdtek veszni a juhok, de azért úgy-gondoltam, hogy megházasodok. Ha viszik a juhhot, tolvaj is van, écenka kell lenni, éppen jó, ha úgy is keveset alszik az ember éceka.

A gyerek rápislogott, az öreg mérges lett a szájára. Nem a gyerekére, hanem a magáéra.

— No, semmi. Ezt nem is mondtam. Szóval lopják a juhhot, én meg megházasodtam. Ép hogy hazagyöttünk a lakziból, terültünk, fordultunk, már ránk esteledett. No, betyár tolvaj, mondok magamban, nem eszel több juhhot. Boris, az vót a feleségem, — nagyarázza Gyalog úrnak és a gyerekeknek, — igen-igen biztatott, hogy majd mink ketten vigyázzunk. Vigyáztunk is.

Gyalog úr gonoszul nevetett, mire az öreg belevágott a hamuba, egy parázsdarabka majdnem kitégette Gyalog úr szép zöld nadrágját

— Bűdös bogár vót — magyarázta a juhász.

— Én nem látam bogarat, Pista bácsi — szólt gyerekek, mert ártatlanlanka volt.

— Bogár vót. Éjjélkor hallom én, azon a bizonyos napon, hogy sírnak a juhok. Szaladok a karámhoz, setében látom, hogy nyitva az ajtó, az ajtón nyomakodik kifelé valaki, hóna slatt a juh. A keserűedet, mondom neki, de nem kérdeztem, hogy kicsoda csak a furkos botommal, ami a kezembe vót, odaszótam a nyaka közé. Hát nem kiált, nem mordul. Uramisten micsoda barom ez! A medve. Szaladnék, de elveti a juhhot, nekem ugrik és a földre teper. No, mondom, Kurta Pista, téged má hiba vár odabent Vig Boris. Tűbél én nem is mondtam, mert a medve csak nyúz engem, mint a rongyot, földhözvág, felemel, földhözvág, pofoz is, tapos is, meg szagget a körmi-

vel. Gondoltam, ezt megcsináltam. Ugyis még lehetett, én meg még fejbévágtam. Hol itt szaladok, és hol ott ropogott a esont. Ha bejöttél Pista, még cecez ember lesz... Mit kéne csinálnom, medve meg csak morog és nyúzza a húsomat. Tezem magam, hátha otthagy? Hát ezt tettem, látás a bűdös vadállat, elmegy tölem megint, gyön, elmegy, megint visszagyön. Én meg csak vissza a lélegzetem, hogy észre ne vegye benémet.

A gyerek is tartja a lélegzetét, az öreg húrásnyit.

— Mikor harmadszor visszagyön, belemaroromba egy kis bogár, ráüsszentek a medvére. — Akkor mit csinált a medve, Pista bácsi kérdezi ijedten a bojtár.

— Mit? Nekemfogott, evett, evett, éppen annyit hagyott, amit itt látsz.

A bojtárka nézegeti az öreget. Innen is hávalami, onnan is.

— Nem bőtt meg a Pista bácsi!

— Hát meghalni éppen meglógtam, de mégis maradt belőlem.

Gyalog úr feláll, veszi a puskáját, megbilli kalapja szélét s induláshoz még felvilágosítja a bojtárt.

— Szamárság, A medve nem eszik embert. Eltűnik a sötétségben. A juhász kis parazsakri a hamu alól, mert a tűzecske már hamvába hparazsat ráteszi a pipa hegyibe, nyagoktat a pipán.

— Nyavalyás... — köpi mérgesen foghegy erdőőr után.

A gyerek biztatta:

— Mongyon még mesét. Mongyon csak.

Az erdőben megszólnak az esti hangok. Az erdőben megszólnak az esti hangok. simogatja a lombokat, őz lép óvatosan az avmólus surran a gallyak között, kop-kop hallatszarvasbika köszörült aggancsát egy fa derekán, lepakodik bokortól bokorig és a juhász tovább m

Kocsis László

Nem szóltam Erdélyről

Nem szóltam Erdélyről, Hol öröm, hol bánat
pedig végigjártam. nyúlt a szívembe,
Hegyt, völgyet, tavát, mintha forróvízből
folyóit csodállam. retne nek hidegbe

Ittam vizét, ettem
sajját és gyümölcsét,
s látam, hogy a népet
hogyan összetörték.

Nem írtam Erdélyről:
mi ott bencem támadt,
határtalan öröm,
s határtalan bánat.

Ugy lebitangolták
a népet s a tájat,
ahogy remekművel
csak a barmok bánnak.

Tündéri tájakon
koldussá tett falvak.
Ílyenkor az ember
vagy zokog, vagy hall

Bűdös János

Vér nem válik vízzé

Amikor a világháború kezdetén Veres János pesti munkás megpillantotta az első menetszázadot, mint felvirágzóva, büszkén dalolva ment a vasúti állomás felé, lelkében megkeseredett.

Az utcaon az ünneplő népe a zászlók láttára márosan éljenzt és már szinte látta, mint szállanak a zászlók győzelemről-győzelemre. A szívekből faldva szakadatlanul hangzott a kiáltás:

— Eljen a haza! Eljenek a mi katonáink!

Veres barátságosan fordult el az ünneplőktől, és megfőleg dörmögte:

— Mit nekem a Haza, meg a nemzeti zászló! Ammi közöm ezekhez.

Nemsokára ő is bevonult. Otthagya a gyárat, a megszokott műhelyt, a szakszervezet tudókos bölcsőit és a nagyhangú agitátorokat és hamarosan a galieisi frontra került. A nehéz küzdelem izgalmában, elmozdult lelkében a népboldogító jelszavak. Csak akkor jöttak észébe, amikor egy útközében saját szemével látta, hogy miképpen kergetik a muzsikok orvosi katonáival, gépfegyverrel a biztos halálba.

— Mi ez! — tűnődött, — Nálunk ilyesmi még nincsen. El is gondolkoztok, — látha azoknak van azuk, akinek nem mindegy minden és nehéz áldattal is meg akarják védeni az országukat?

Dorogeni kezdett a lelkében, hogy a Magyarországon élő szegény és gazdag a titáni küzdelemben együtt harcol és ragaszkodik a maga földjéhez, városához, gyárához és az otthonához.

Mikor nemsokára megsebesült, a hadikórház sendjében újra gondolkozni kezdett.

— Lám-e, az orvosok künn, az elsősegély helyen is itt bent a kórházban, milyen gyengédén bánnak a szegény, vérben, sárban vergődő közkatonával.

Ez a tapasztalat nem egyezett az agitátorok szövegeivel, akik folyton azt fújták, hogy az arany-sörös „burzsuji” nem törődik a rongyos katonával. A kórházban látta azt is, hogy úrilények, nagyságak, trófnák ípolták a névtelen katonákat. Most értette meg, hogy nem szánalomból s nemesek egy-egy feloldulás pillanatában törődnek a sebesültekkel, hanem szíjjel-nappal, mintha a testvérük, vagy a fiúk volna. Lassan rájött, hogy más az elmélet és más a valóság.

Csak még egyet nem értett át: hogy mi a Haza? Az éveken át beléje esepotetett nemzetköziség öndata még nem homályosult el. Még nem értette, mi indíthatta ezer éven át a magyarok millióit arra, hogy önként, hősiessé gondolkoznak nélkül dobják oda életüket a Hazáért.

Azán megértette ezt is. Sebe már begyógyult és lábadozva, hosszú sétái alatt valami szorongás vett rajta erőt. Nemsokára újból a harctérre került és vagy az eltaposott bogárka sorsa, vagy messze keleten a sanyarú hadifogolyélet nyomorúsága vár rá.

Szorongató tépelődése egyik reggelén izgalom robbant a hadikórházba. Jött egy páter... Mióta katona volt, a szociálisták nagyobb dicsőségére oda

se figyelt a tábori lelkészek beszédeire. Ellenszenveve gyűlölte az Isten szolgáit. De felütötte fejét, mikor a páter érces szava fölharsant a kórház oszlopos termében.

— Itt a veszedelem, itt a senyvesztő tűz!... A muzsika betört a magyar Kárpátokba, ahol valaha őseink honfoglalásra jöttek be! Most van százhétszáz igazi hitre, hazaszeretetre! Most kell megmarkolni a fegyvert, nem muszájból, hanem szent elszántsággal!

A páter lementatt az utcára, ahol hosszú sorban, nyikorgó szekereken jött a sok menekült hajlékából külföve, szegényes rongyaiból valamit megmentve.

— Nézzétek! most a háború nem idegen oldért folyik, hanem igazán a szent magyar földért. Most kell megértenünk, hogy megmaradásunk, amint hős Zrínyi Miklós írta: csak egy módon lehetséges: ha egy szívvel, egy lélekkel, segítségül hívván Istennek szent nevét, tusakodunk az életért, az országot, mindnyájunk hajlékért, otthonáért! A magyarok Istenre segítsen meg minket!

Veres János mintha megnyitott egeket látott volna. A páter beszéde sugárzó napfényt árasztott sötétben vívódó lelkére. Mintha vers századok távolából verődött volna szívéhez a szó:

„A veszedelemben, a senyvesztő tűzben csak a hit, a hazaszeretet és a harcészen megragadott fegyver menthet meg!”

A páter elé állott.

— Tiszteendő uram! Aláissan jelentem, erősnék érzem magam, most már tudom, mi a haza. Szívesen megyek harcolni és ha kell meghalok a magyar hazáért! Új ember lettem, új erővel állok a tusakodásba!

A többi gyorsan következett. Az ezredorvos is elengedett és Veres rövid idő múlva mentelakulátia került. Türelmetlenül várta, hogy szembekerülhesen az ősi határon betört ellenséggel. És harcolt, tusakodott semmivel sem törődve, csak a hazáért égre, boldogan, büszkén, hősiessé. Nemzetköziséggel megmetyeztett lelkében feltámadt a honvágy, ősi magyar lélek...

Mikor egy hónap múlva vitézségi érmét kapott, becézve vette tanyerébe, áhíhatosan megcsókolta, miközben megviselt arcára könny pergett. És nagy magabizással suftogta el:

— Most már hogy nem szociálistának teremtett az Isten, hanem becsületes, honvádó magyarnak!

Kovács Endre.

A Kormányzó mondja a hazatérő honvédeknek:

»Legyetek oszlopok, a nemzeti gondolat ledűnhetően len oszlopai, amelyek semmiféle romboló áradat hullámai nem tudnak megintatni. Legyetek fátylák, a magyar hit lángoló fátylái, amelyeknek messze lóg a fényük akkor is, ha netán a esügednek északjára száll a lelketekre, legyetek apostolok, a magyar cselekvés, a magyar munka apostolai akkor is, amikor a szűkek létközönség idejét állják.

Kadét-furiang

Herezeg Ferenc, kiváló főnök, Kormányzó urunkról, a róla írott munkájában az alábbi kedves történetet eleveníti fel:

A frissen felavatott tengerészkadét — Horthy Miklós — első hajója a Radezky-Fregatta volt, amelyen mindjárt egy spanyolországi utat tett. Gyors virolázatu, könnyű hajó volt, két fedélzeten álltak az ütegei, gőzgépét csak szélesendes időben használták. Vostri serhajókapitány volt a hajó paranesnoka, a lissai időkből való marcona tengerész.

Barcelonában az admirális megengedte, hogy bizonyos időben spanyol vendégek is megtekintéssék a császári kir. hajóosztály egységeit.

Tíz-kilenc éves tengerészkadétoknak is akadtak ismerősei, akik kíváncsiak voltak a hajójára és mert hogy közülök egy fiatal leány különösen nagy érdeklődést tanusított, tovább maradtak a fedélzeten, mint a hajórend megengedte. Ennek az lett az eredménye, hogy a fiatal vendéglátót másnap a paranesnoki kihallgatáson tizennégy napi hajófogsággal fenytették meg túlzott vendégzeretet miatt.

Barcelóna azonban sokkal szebb és eszibőbb arról, semhogy csak a hajóról lehessen szemlélni, különösen tizenkilenc éves korban. A bajtársak megtörtgyalták egymásközt a dolgot és a bezárt kadét este felé egy bérelt esónakkal ulánaszökőit a társaságnak. Barcelóna főútján, — a Ramlehn — úgy sétált a civilruhás kadét, mint aki tökéletesen biztos a maga dolgában, amikor egyszer csak szemben találja magát a tulajdon hajóparanesnokával.

Mit volt mit tennie, eltakarta arcát és melléke-

utácón rohant vissza a kikötőbe, ahova „a leány szerint, a paranesnok rendelte esónakját. A leány ség — amely mindig az ifjúsággal tartott. — elre tette a kadétot és nem sokára megindult a esónak hajó felé — bálal a paranesnokkal, elől pedig, a pará alatt a kiszökött kadétal. A hajóhoz érkezvén a evezősök a menekültöt felségítették a tüzérfedélzeten.

A paranesnoknak az öt fogadó ürszászlóhoz a volt az első szava, hogy kéreti Horthy Miklós a détot. Az ürszászlós nagyot bántult, mikor meglátt hogy kiszökött bajtársa már otthon van, már éppen az egyenruháját kapkodja magára. Nála nagyobb csak a paranesnok nézett, amikor — egy perc múlva —

— Horthy Miklós már jelentkezett is előtte a fedélzeten. — Nem is volt több szava hozzá, csak ennyi: — Na, menjen esak aludni. Jóéjszakát.

Az évek multak. A tengerészkadétból soras zászlós lett, amikor a pólai hadikikötő tengeragyának egyestélyén újra találkozott. Amikor a Kadét az egykori paranesnoka megpillantotta volt kadétját, félrevonta és megkérdezte:

— Mondja esak, maga volt az akkor, Barcelónában?

— Akkor, tengeragy úr, a Ramlehn! Bevallott én voltam.

— De hát miféle ördögösséggel került vissza a hajóra, mire hívtam?

— Maga a tengeragy úr volt kegyes viselkedni engem paranesnoki esónakján... — felelte sorhajózászlós.

A brassói lömlöc

Székely népballada.

Hollottátok híret
Hires Borassónal?
'Abban csináltattok
Etető lömlöcöt;
S abban fogva vagyok
Mezőbándi úrsi
Egyszer ezt felelé:
„Hogyha volna nékem
Egy tródiákom
S egy bizott emberem:
Tródiákommal

Levelet írnék,
S bizott emberemtől
Levelem küldeném.”

Hát azonban dobban
Az ő édes anyja:
„Anyám, anyám, anyám!
Lelkem édes anyám!
Milyen álmot láték
Az éjjel álomban:
Két sing veres sinor

Az én nyakam körül;
S két fekete holló
Az én fejem felett!”
Ússe gula, fiam,
Azt a te álmodat;
Két sing veres sinor
A te piros véred;
S két fekete holló —
A te két hengéred.

„Anyám, anyám, anyám!
Mikor engem szültél,
Szűttél volna követ;
S mikor jeresztettél
Gyenge meleg vízbe,
Feresztettél volna
Forró-buzgó vízbe;
S mikor takargattál
Gyenge gyolcs ruhába,
Takargattál volna
Forró paraszóbal!...”

Zöldségfélék téli eltartása

répa, petrezselyemgyökér, zeller, cékla, fekáposzta, kalarábé, kelkáposzta, tök a tapok beköszöntéséig természetes állapotban eltartható, ha szellős száraz pince, vagy nyáiban az udvar egy védett helyén e célra verem rendelkezésünkre áll. Az eltartás során is a zöldségfélék egészségétől függ csakis ép, száraz időben kiszedett, teljesen egészséges példányok alkalmasok. Ha a pince és jól szellőztethető, a zöldség kiszedése gondoskodunk tiszta, száraz, finom homokról, egy a pince e célra kijelölt sarkában a földet, tal helyesebben a szükségletnek megfelelően több ládában helyezünk el. A zöldségfélék szerint csoportosítva, gondosan megválogd részeit levágjuk (a petrezselyem gyökere zöldrész meghagyható), majd egyenként, egymással nem érintkezhetnek, egy sor hely rakjuk a gyökérfeleket, legelőszorúbban felé. A berakott, egymással nem érintkező rétekből készült rétegre, jó vastagon homokot úgy, hogy ez a zöldség közé is jól behatol-

jon, majd ismét zöldség sor jön és így tovább, míg a láda meg nem telik, közben ügyelve, hogy a beosztás jó legyen, s ne legyen esetleg hamarosan szárazság arra, hogy valamilyen zöldségfélék a láda fenekén keressünk. A tök szárának metszési felületét spanyolviaszal vonjuk be, hogy a tök korai fonnnyadását megakadályozzuk.

Ugyanígy járunk el a verembe raktározott zöldséggel is, de miután itt a fagyveszedelem erősebb, szálmatakarót és deszkákat is helyezünk a zöldségrétegek fölé. A homok többszörös feladatot teljesít: védi a zöldséget a fagy és a kiszáradás ellen s ha valahol levelezés állna be, a nedvességet magába szívja. Pincében vagy más helyiségben friss állapotban elraktározott gyümölcsnél és zöldségnél tápanyagvesztéssel kell számolnunk. A gyümölcs és a zöldség élő szöveteiben végbemenő lélekzési folyamatok révén, a tápanyagok mennyisége esőkken. A lélekzési folyamatok végbemenetele céljából szükséges oxigén felvétele révén pedig egyidejűleg a vitaminok, különösen a C-vitamin mennyisége is mindinkább kevesebb.

A bor derítése és szűrése

erítés lényegében a bor megtisztítása bizonyos anyagok segítségével, melyeket a derítendő zavarhoz adva, abban még nagyobb zavarossá válnak elő, hogy azután ezek az anyagok mielőbb elülledvén, felületvonzás útján magukkal viágy leüleptítsék azokat a parányi anyagokat, amelyek a bort azelőtt zavarossá, homályossá tett bor derítésére használt anyagok vagy kémiai anyagok hatású derítő szerek. Az előbbieket köztük abban áll, hogy a borba jutva annak vas-savával, rendszerint a cersavával egyesülve oldhatatlan csapadékot adnak, mechanikai hatással azáltal fejtetik ki, hogy a keletkezett, a nagyobb fajsúlyú csapadék lassan leülepedik közben magával viszi és leüleptíti azokat a anyagokat, amelyek miatt a bort deríteni kell. A má-

sk exportba azok az anyagok tartoznak, amelyek csupán felületvonzás útján viszik magukkal az üledékebe a zavarodást okozó anyagokat. Bortörvényünk a kémiai és mechanikai hatású derítőszeret közül a vízahólygató, a cersavval, a szelatint, a tojásfehérjét a tejet és a kazeint engedélyezi, a tisztító mechanikai ható derítőszeret közül pedig a spanyol földet és a kaolint.

A felületvonzó utáni kivált vagy egyébként a bort zavarossá tevő anyagokat a borból a legegyszerűbben és legkönnyebben szűrővel lehet eltávolítani. A pincegazdaságban mai nap rendelkezésre álló tökéletes szűrőkészülékkel a derítés helyett igen gyakran szűrővel érünk célt. A használatos szűrők anyaga szerint megkülönböztetünk: 1. zsák-, 2. cellulóz-, 3. aszbesz és 4. porcellánszűrőket.

OMJUSAGOT BORRAL — MÉTELYT DISTOLLAL!

Cserzőgyár épül Gyergyószentmiklóson.

Gyergyószentmiklóson cserzőgyár-
gyárat állítanak fel. Ez lesz az or-
szág második cserzőgyár gyára. A
tervezett gyár olyan nagy teljesí-
tésképességű lesz, hogy fel fogja dol-
gozni a Székelyföld egész cser-
és fenyőkéreg készletét. Az új gyár a
külföldi összeköttetések hiánya miatt
előállított nehézségeket teljesen ki
fogja küszöbölni.

Mit fog megvalósítani a földmívelé- si kormányzat a szőlős gazdák érdekeiben?

Kiskőrösön a gazdákör nagygyű-
lésén Bárczay János államtitkár na-
gyobb beszédet tartott. Beszédéből a
következő részeket ragadjuk ki:

— A szőlőgazdaság területének
arányában a legtöbb embernek ad-
nak kenyeret az összes más művelési
ágak között, tehát akkor, amikor
Bánffy Dániel báró, földművelé-
si miniszter kijelentése szerint kis-
gazda politikát folytatunk, a kis-
emberek érdekeit akarjuk előmozdi-
títani, akkor a szőlőgazdaságotól
még annál számítathat a földművelési
kormányzat megépítő támogatására.

— A földművelési miniszter
kezdeményezésére a kormány a ta-
valyi elemi építések által nyújtott
gazdákra tízmillió pengős hitelkeret-
ben szülőhitel-kölcsönben részesi-
tette. Ez az akció nagy könnyítést
jelentett a szőlőgazdák részére. Van-
nak vidékek — így az Alföldön is —
ahol az egyes helyeken a rossz idő-
járás miatt a szőlő nem terem. Ezért
a földművelési miniszter kérésére
annak a szőlőhitel kölcsönös most ki-
fizetni nem tudják, halasztást kap-
janak a következő év végéig.

Az államtitkár ezután a bor ár-
nak szabályozásáról, a szőlő művelé-
sénél használatos szerek beszerze-
sésének biztosításáról beszélt, majd
ezekről a szavakkal fejezte be beszé-
dét:

A szőlőgazdaságot nemcsak fen-
tartani akarjuk, hanem a termést
előkeresőbbé is tesszük. Mint tudjuk,
a földművelési miniszter rövid-
esen benyújtja a Házban a mezőga-
zdaság fejlesztéséről szóló törvény-
javaslatot. Ez az egy milliárd pengős
javaslat a szőlőgazdaság helyzetének
javításáról is gondoskodik. Léte-
sítünk egy százholdas szőlőminta-
telepet, továbbá a vízkárokat miatt az Al-
földön kipusztuló szőlőterületek pótlá-
sára 800 katasztrális holdon szőlő-
vesztő szaporító telepeket állítunk
fel. A szőlő fejlődése szempontjából
igen fontos, hogy felkaroljuk a ese-
mezőszőlő termelést. A földművelé-
si kormányzat tehát nemcsak a je-
lenlegi nehézségek leküzdésére for-
gondot, hanem a jövőre is tekint és
azon dolgozik, hogy a magyar szőlő-
gazda régi nagy hírnevéhez méltóan
fejlődjék. A szőlőszőlőgazdálkodás erd-
mennyiségétől a kisgazdák és munká-
sok nagy tömegeinek jóléte függ,
az ő boldogulásuk pedig egyik elő-
feltétele annak, hogy az egész ma-
gyar mezőgazdaságot virágzóvá te-
gyük és ezzel megteremtjük az erő-
sebb, hatalmasabb Magyarország
alappiát az új Európában.

Személyek a földművelési minisztérium költségvetéséből.

A földművelési minisztérium
nagy terveinek megvalósításához
álló költségvetési tervet terjeszt-
te a képviselőház elé. A nagyszá-
bús tervekkel kapcsolatban a kö-
vetkezők ismertetését engedik meg
lapunk keretei.

A növénytermelés támogatására,
mint: vetőmagvak kiosztása, gaz-
dasági gépek és eszközök beszerzése,
műtrágya akció, stb. idén 3 millió
pengő jutott, de jövőre már 5 millió
pengő lesz erre a célra. Idén 167 000
métermázsá különféle vetőmagvak
és vetőgumót osztottak ki, jövőre
pedig már 280 000 métermázsát. A
pillangós takarmánynövények, mint
a lucerna és a főhere termelésének

fokozására 1.300.000 pen-
gő éven. Természetesen
műtrágya-akciókat és mű-
tárgyatásokat is nagyob-
ban folytatja a minisz-
ter. A gyümölcs- és szőlő-
művelés területén a kerti gazdálko-
dásra 1.300.000 pengő kö-
ltségvetésű akciókat és
új kertmunkásképző iskolá-
kat állítanak be. A földművelési
költségvetés idén egymilli-
árnyozott elő, jövőre pedig
pengőt. Jövőre kamat-
csökkentéssel a köztejesítés
2000 tenyészibrikát oszt ki,
kedvezményes áron a kis-
gazdákra jutott 10.000 tel-
jesítést, 10.000 sertést, 5.000
főh, mint 230.000 baromfi-
sebb háziállatot. A legelő-
sára az eddigi 540.000 pen-
gővel 1.200.000 pengő jut

Rengeteg kárt okoztak a
vadivizek és az áradások. A
és félmillió helyett jövőre
28.360.000 pengő költ az áll-
lombköz vízügyre és
Idén bevezették az egész
az egységes bázisra, az így
fuvardíj különbözőket a
téríti meg és ez a jövő évi
millió pengőbe kerül. Továbbá
a gabonafelházakat, alma-
gyümölcsösöket, szőlő-
szőlőszőlő telepeket,
szárítókát, hűtőházakat

Erősen szaporítják a töl-
ségi iskolákat, tanfolyamokat
új iskolát is létesítettek: a
dasági vándoriskolát, a ne-
váltva azokban a községekben
küdik, amelyeknek közle-
szonyai rosszak. Gazdasági
tatásra idén közel 5 és egy-
millió pengő, jövőre az utol-
kéreken 17 és félmillió pen-
a minisztérium. Sokkal több
jú földművelési akciókat
88 millió pengő újabb épít-
sekre, beruházásokra for-
művelési minisztérium, az
sok munkakalmazat jelen-
hát jórésben visszakerülnek
váltak.

Nagy eredmény az, hogy
Dániel báró földművelési-
tervezet a nagy pénzeket
tudta megszerezni és a magyar
gazdaság javára fordítani.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapítva: 1899.

Magyarország egyedüli állami érdekeltégű, szimmagyar
biztosító szövetkezete.

Kartelen kívül!

A biztosítás minden ágval legalkalmasan igen előnyös
díj- és feltételek mellett. Vezér, fő- és helyképviseltek
minden városban és községben.

Erdélyi Fiókgazgatóság:

Kolozsvár, Horhy-út 6. szám. — Telefon 36-85.

szokta sárgaság gyógyítása.

gyümölcsfák erősen meszes talajon sárgaságba esnek. Sárgaság gyógyítható. Mielőtt gyógyításához látnánk, mit kell tennünk azzal, ami okozza? Okozhatja a túladaglás, melyben a gyümölcsfák megtelepednek. Ilyen sárgaság meggyógyul, ha a talajban lévő vizet árkalással vagy csatornákkal elvezetjük. A nitrogén hiánya is sárgaságot okoz, meg kell adni a növényeknek nitrogént.

Magas mésztartalmú talaj sárgaság hatásos ellenszere. Adhatjuk közvetlenül a talajba, de inkább egy-egy gyümölcsfák nagysága szerint 2-8 liter vízben oldva, majd a talajba porrá tört vasgálicot terheljük a gyökérvégződések felé. A talaj sárgaságát 30-40 cm. mélyre kell elvezetni és a földdel jól keverni. Azután az árkot jól be kell takarítani, a területet alaposan meg kell művelni 10 öntözökanna vízzel. Ha a beteg fák lombja legkésőbb néhány hét múlva sárga lesz, az azt jelenti, hogy az az évben már csak a jövő évben lehet baj nagy előrehaladás el is maradhat. A sárgaság is gyógyítható, hogy a talajban lévő megermetozókat (szárazgálicot) vasgálicoldattal. A talaj sárgaság hatásos ellenszere a túladaglás sárgaságnak a humuszhiány. A talajban a nagyon meszes talajokon a nagyon meszes talajokon a növények sárgaságba esnek, rendszeres humuszban gazdag talajban. Ha humusztrágyában gazdag talajba, a növények kizár-

ILYENT AKAROK!

TEHÁT MEGRENDELEK AZONNALI SZÁLLÍTÁSRA:

Itt kivághat és a későbbi használatra beköltethető!

- DRB HASAS } KOCÁMNAK
- " SZOFTATÓ } KOCÁMNAK
- " 1-3 HÓNAPOS } MALACOM
- " 3-10 " } RÉSZÉRE

PEKK-ből		FUTOR-ból	
à Pengő		à Pengő	
... $\frac{1}{4}$ kg	1.28	...1 kg	0.96
...1 " "	4.64	...5 " "	1.10
... $\frac{1}{4}$ " "	1.28	...1 " "	0.26
...1 " "	4.64	...5 " "	1.16
-----		-----	
... $\frac{1}{4}$ kg =	kg	...1 kg =	kg
...1 " =	kg	...5 " =	kg
-----	kg	-----	kg

ÖSSZES RENDELÉSEM:

UTÁNVÉTEL ÉS VISELEM A FŐSTAI SZÁLL. KÖLTSÉGEY

ADAGOLÁS
NAPONKÉNT ÉS FEJENKÉNT GRAMMBAN

Kelt: 194.....

	PEKK	FUTOR
HASAS VAGY SZOFTATÓ KOCÁKNAK	10-15	10-30
MALACOMNAK	3-4	5-7
1-3 HÓNAPOS KORBAN	8-10	15-20

olvasható aláírás

közleg. és utolsó poste

vérnyegye

Itt kivághat és a későbbi használatra beköltethető!

születési anyakönyvi kivonatot, bizonyítványt a 4 középiskola elvégzéséről, tisztiorvosi bizonyítványt, helyhatósági bizonyítványt a szülők vagyoni helyzetéről. A felvételi kérvények a következő címre küldendők: m. kir. közép-foku gazdasági tanintézet igazgatósága, Ujvidéki, póstafiók 99. Az iskola elvégzése felsőbb mezőgazdasági tanulmányok folytatására is képesít. Az iskola megnyitása nagy örömet kellett a Délvidéken.

Hollandiában fokozzák a szántóföldi növények termelését.

Hollandia a fejőstehenek részére nem tud külföldről takarmányt beszerezni. Az állatállományt így csökkenteni kell. Ezáltal sok legelőterület szabadul fel, amelyet szántóföldi növények termelésére foghatnak használni. A tavasszal Hollandiában 200 ezer katasztrális holdnyi legelőt fognak felszántani, amelyen főképpen burgonyát, kenyer- és olajmagvakat fognak termélni.

Vízierőnk tervszerű kihasználása.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egyletben Benedek Pál kir. főmérnök „Vízierőnk tervszerű kihasználásának energiagazdasági vonatkozásai” címmel előadást tartott. Vízierőnk kihasználásának energiagazdasági vonatkozásait vizsgálva kimutatta, hogy a Visó-völgyben létesíthető 1.5 milliárd köbméter víztérfogatú tárolótér létesítése biztosítaná az ország villanyszükségletének igen tekintélyes részét, az Alföld öntözéséhez szükséges vízmennyiséget, még az úgynevezett korszakos szárazságokban is, a tisztai hajózást, még az előfordulható legkisebb vízállások esetén is, valamint a Tisza árvízszűkenését csökkentését, éspedig Máramaros-szigetnél mintegy 1.50 méterrel Tiszaujfalunál 0.70 méterrel, a Szamos-torok alatt mintegy 0.40 méterrel és a Bodrog torok alatt mintegy 0.20 méterrel.

Fokoztatás gazdasági iskola Ujvidéken.

Mezőgazdasági miniszter közgazdasági tanintézetet létesített Ujvidéken. A város által erre kijelölt 120 kat. hold kiépítési területen jövőre épül meg közép-foku gazdasági iskola. A kiválasztására azonban ideiglenesen néhány hét múlva nyílik az iskola első évfolyamának felvételére. Az iskolába felvehetőek 4 évvel végzett növendékek. A tantervhez mellékelni kell:

A magyar nemzet verses története

ZACH FELICIAN.

*Kemény volt a király, nem lány, puha torzsa,
Zách Feliciánnak ezt példosza sorsa.
Pedig nagy úr volt ő, udvari főember,
Am összeütközött az országos vendél.*

*A király parancsát hogy be nem tartotta,
S a szegény köznépet nyúzta, fosztogatta,
A király erőlyel szorította rendre,
S fokadt erre Zách úr nagy gerjedelemre.*

*Délián, mikor már a királyi család
Körülléte békén királyi asztalát:
Zách Felicián úr eszelen hevében
A családnak támadt karddal a kezében*

*A királynak támoad, a királyné védi,
S míg megukhoz térnek udvari cselédi,
Királyné kezének négy újja levégye,
S ön Feliciánnak vémtő halála.*

*Amde nemcsak neki: három gyermekének
Nagy rokonságnak, minden cselédjének,
Nem hagyott a hosszú beléjük ármagot,
Szörnyű példát rendre a király így adott.*

Magyar ember szavát á'ljá

Süveges Péter igencsak szereti a bort. Megmegáll a kocsma előtt, olykor be is tér, végigméri az edényekben csillogó, különböző színű, ízes italelét, aztán kér egy pohár — szódavizet. Mert bármennyire is kívánja a szeszt, nem él vele vagy 35 esztendeje. Tiljja a fogadalma.

Még fiatal, surbankó korában történt ugyanis — amikor először fordult meg legény módjára a bormérőnél, — hogy többet ivott a kelleténél, s ködös fejjel tért buza. Az apja kérdőre vonta, hogy így-úgy, mire való az ilyen mihaszna nekilabdulás, nem vezet az semmi jóra. Péterben viszont ágaskodott az önértet, ismeretlen indulatok kavarták a vért: hát kezét emelt az apjára. Csunya dolog volt, anyi szent. Józán állapotában mód felett röstelte a dolgot, s hetekig szegyenkezett miatta. De meg is figadta, hogy amíg világ a világ, nem vesz magához boritalt.

Azóta egynéhány esztendő elfutott a feje fölött és — becsületére váljék — a szavát úgy tartotta, mint vasbeton az idők viharát. Pedig nem volt könnyű dolga! Két kocma is hivalkodott a szomszédságukban, ruuzsikaszó, poháresengés, jóféle szagok esalgalnak rajd minden este. Aztán szőlőjük is volt vagy három hold. Esztendőnként végig sérté a bor újját születésétől a hordókba, illetve a gyomrokba való

jutásáig: nem ment volna esodaszámba ké há hoba megfeledekzik a szavárol. De Péter mény fából faragódott, s ha már nagyon rülgette a sátán, ezzel vigasztaltabuzangát:

— Nem az a becsületés emög, aki lecp, mert ninesen rá alkalma, hanem az, aki megállja a helyét, ha száz meg ezer rülközik a becsutelségre.

Most azonban különleges helyzetben. Minden ok az ivás mellett szól, sőt egyene hogy egy pohárral megloesolja a torkát.

Őszi verőfény bujkál a kocma tágas az őszbeboruló fák balkán hullatják aukat. A hosszú asztal mentén vidáman kó a bujtársak, s harsogó nevetésük majhó verdesi. Megvan a miértje. Tizenöt napja valamennyien, akik itt együtt vannak, a partján riogatták az ellenségét, égi és földön, hátor kiállással dacoltak a bulállal, van ország-világ előtt: ki a legény a gátor.

A katonasors forgandósága azonban hogy leváltották őket. Most aztán távol a zajától, fehér asztal mellett ürvendeznek, annak, hogy messzekerültek az ellenség nem, mert megérkezett a küzdelem, az ő a bátorság kiérdemelt jutalma: a csillérem. Minden legény mellén vagy nyakán valami, ami eddig hiányzott onnan, rendjélt, hogy vígan lakoznak, s meg-megemelt, hat óseik a kupát áldomásfétel idejé

— No paji, a te egészségedre is!

Fogy a bor, kenyér, szalonna, kolbás más, nota is ered az asztalvégről, dagad mint kovásztól a kenyér s a hangos beszé tréfálkozásan ánt-átesap a meg-megújuló k Kocciantsunk csak!

Süveges Péter szintén a mulatozó Erem a mellén, csillag a nyakán, így hát öröme, lezik is, valahányszor a többiek pohár nek. Igaz, hogy málnaszörpöt, ami kény majdnem olyan, mint akadarkabár az író s és sehogyan eszük a zsíros falatok ják, serkentik is egynéhányan:

— Ugyan Péter, ne gyötörd magad lötytyel!

— Gyötri a nehézség. Megszoktam a kutyá a verést.

— Ami azt illeti, a kutyá is szívessé kozik a esonttal — véli Kő Miska.

— Hát van benne valami — helyesel De félek, hogy ha rátérek a borra, menten indulat. Meg aztán hogyan néztek a tükör játszom a szavam!

— Tükör nélkül tán nem tudsz megélt

— Eredj már! Mi az a kis bor anna becsületnek! Észre sem veszi.

— Nono.

— Olyan ünnep van ma, hogy sola

nn adódik talán. Hát erre e iszo! A magad egész-
 zedre? Szüleid, testvéred mindnyájunk egészségé-
 re? — biztatja Miska.

Többen is kerülgetik, smogatják a bor dícsére-
 tét, de kivált különösen zsal, hogy ezt a szokást
 ne rúgja magától, mert e hozzátartozik a magyar
 ember életéhez. Péterben jensek hányódik a lélek,
 rimpálja tágul, s mármár maga sem tudja, mikor
 elcsúszkál helyesen. Aztán asan az ajkához húz egy
 poharat.

— Fiúk! Nézzétek esk Pétert! — örvendeznek
 reményien.

Péter azonban megfőn. Véres felhő suhan az
 árá, szeme félig lehagyódik, mintha a messzibe

nézne és — letezi a poharat.

— Hej, a keservit, de kétközben vagyok! — só-
 hajlja. — Elvégre az is a magyar ember életéhez
 tartozik, hogy állja a szavát. Ha kell, szakadásig!

Csodálatosképpen senki se ellenkezik. Az arco-
 kon egy pillanatra megfagy a mosoly s úgy befelé
 mindenki helyesel. Mert ami igaz, az igaz. Am hogy
 a jókedv valahogy komoly méltóságba ne fulladjon,
 megszólal Kő Miska:

— Te tudod legjobban, mit teszel, s ha vesszük:
 elég fiatal vagy ahhoz, hogy sokáig nézgesed magad
 még a tükrében... pirulás nélkül!

Maec Endre.

Apróságok - Áomák

re tuit a nyírfá fehr kérge?

A nyírfá fehr kérge érikes útmu-
 ssal szolgál a gyümöstermelők-
 A nyírfá ugyanis a Fld leglde-
 b részein is meg tud éri és a
 hegységben a legnagyobb pinto-
 shatál fél. Olyan helyen, ahol a
 időjárás miatt már emmi fa és
 je nem tud megéni, s forpe nyir-
 tóg jól bírja a sanyai nyiret.
 ekes megállapítást teék, hogy a

fa miért tud dacolni a zord idők
 sóséges időjárásával. A fák egyik
 agyobb veszedelme az ugynevezett
 foltok keletkezése. A fagyfoltok
 n módon keletkeznek, hogy éj-
 a, amikor a hőmérséklet nagyon
 l, a fa törze teljesen meggy-
 atkeményesgüvé válik. A magas
 kon, sőt rendkívül hdeg helyen,
 ank is a fagy követkeiben hatal-
 durranás közben rejed meg a fa

se. Bendes körülményk között
 mőséseinben a fagyás nem kö-
 vezik be ilyen nagy mértékben,
 nban 15—20 fok hilegen felüli
 emelkedésnél komoly fagykárok
 etnek fel a következő módon.

a a megfagyott fa nappal lassan
 fel, szöveteiben senmi baj nem
 énik és minden károsodás nélkül
 áltotta a fagyot. Ha azonban nap-
 sses meleg nap következik, a meg-
 rótt fatörzs, azokon a helyeken,
 melyeket a napsugárzás ért, listelen
 enged és a fa szövetei összeroneso-
 oagok. Így keletkeznek gyümölcs-
 óak. Azonban az ugynevezett fagyfoltok, ame-
 nben a későbbi lassan, vagy sötases
 gyuló sebekké válnak és nem egy
 sben a fa teljes elpusztulását ered.

ményezik. A fagyfoltok keletkezésének
 tehát legbiztosabb módon úgy velt-
 jük el, ha megakadályozzuk, hogy
 a megfagyott fák a nap meleg suga-
 raitól ne melegedjenek fel gyorsan.

Régi idő óta alkalmazzuk a gyümöl-
 sösökben a fák törzsének bemesze-
 sét. Általában azt tartják, hogy a me-
 szelés a kártévo állatokat és a növényi
 kártévoeket pusztítja és így nagymér-
 tékben hozzájárul az egészséges gyü-
 möles terméséhez. Ez a felfogás azon-
 ban téves, mert a fák bemeszelésének
 nincs haszna, sőt még a nyulragás el-
 len sem védi meg a fiatal fák kérge-
 t.

Ellenben tagadhatatlan a legbiztosabb
 védekezési mód a fagyfoltok keletke-
 zése ellen a fák törzsének a bemesze-
 lése. A fehérre meszelt fák törzsről
 ugyanis visszaverődnek a nap sugarai
 és a fa törzse nem melegszik át gyors-
 san, tehát szövetei nem ronesolódnak,
 zét s így nem keletkeznek fagyfoltok.

A fehérkergu nyírfá a legtermésze-
 tesebb példája, hogy miképen lehet a
 fagyfoltok káros hatása ellen védekez-
 ni. Gyümöstermelőink a nyírfá ta-
 lálását használják, a fagyfoltok rende-
 sen február—március hónapban szok-
 tak keletkezni, amikor az éjszakai és
 nappali hőmérséklet között nagy kö-
 löbség van. A meleg déli órákban a
 fák most is be lehet meszelni és a
 fehér meszréteg megóvja bünkat at-
 tól, hogy a fagyfoltok keletkezése ál-
 tal károsodjanak.

A legrágább anyag.

A világ legrágább anyaga a rádium.
 Az 1920-as években egy gramm
 ára 100 ezer dollár volt. Ma már ez
 az ár negyedére csökkent, vagyis egy
 gramm ára 25 ezer dollár. A Föld
 rádiumkészlete 600 gramm, tehát alig

haladja meg a fél kilót. A rádiumnak
 különösen a rák-betegség gyógyítása
 terén jut nagy szerep. A termelés ál-
 landó növekedése következtében ára,
 ha most em is, de a láboru után
 bizonyára tovább fog eszkenni.

Villamos irógép.

Amikor valaki egy billentyüt leüt
 az irógépen, annyi tesli munkát végez,
 amivel egy negyed kilogramm súlyt
 hét centiméter magasra lehetne emel-
 ni. A legújabban szerkesztett villamos
 irógép kis villanymotórral működik
 és egy billentyü leütése alkalmával a
 fenti erőnek csak hatvanad részét kell
 kifejteni. Ezenkívül a villamos irógép
 betűinek átütőereje igen nagy s így
 egyidejűleg igen sok példányt lehet
 rajta gépelni.

Vendégfőben.

A vendég (a főpincérhez): Azér
 iszom, hogy mindent elfelejtek.

Főpincér: Mielőtt mindent elfelej-
 tene uraságod, fizesse ki a számláját.

Féltreértés.

Tanító: És mit lehet látni rend-
 szerint a katona oldalán?

Gyurkó: A szakácsnőt.

Börtönlátogatás.

A jótékony hölgy: És miért kerüli
 börtönbe, szegény ember?

A fejjenc: Mert náthás voltam.

A jótékony hölgy: Azért, mert ná-
 thás volt?

A fejjenc: Igen. Trüsszenteltem és
 az éjeli ör felébredt.

A mesterség.

— Azelőtt mindig össze tudtam ma-
 gamnak kaparni valamit nyárra.

— Mi a maga foglalkozása?

— Utkaparó.

Tanácsadó

Minden tanácskerő levélhez mellékelendő 70 fillér, az orvosi levelekhez 2 pengő. **Est bélyegben is lehet küldeni!**

N. L. A fák tövéhez felhalmozott hó nem árt a gyümölcsfáknak. Ellenkezőleg: a hó tavasszal elfolvadva, hasznos nedves szeptember, sőt kis mértékben típányagokhoz juttatja a fák gyökereit. Nyugodtan rakhatja tehát a havat a fák tövéhez!

Sz. M. A megsárgult nádszálakat fehérré lehet tisztítani a következő módon. Szappanos vízbe tegyen kevés denaturált szeszt. A folyadékkal jól mossa le a szálakat. Amíg a nád nedves, hintse be kénporral és hagyja a kénpor rajta, amíg megszárad. Ha megszáradt, kétvégét jó dörzsölje le. A nádszálak szép fehérekké válnak.

A. Z. 1932. év július havában Székelykeresztúron a búza ára mászásként 320—330 lej volt. A kukorica mászásként 230—250, a zab 300—330 lej volt. Legjobb lesz, ha kikégyezik belföldiével.

A. L. A szilvamatogot legjobb lett volna meg az ősszel elvetni, így kikéles a legbiztosabb. Ha már nem vettette el, rétegezze egy földben a magokat homokkal és a ládát helyezze a pincébe. Ilyen eljárás után a tavasszal elvetett magvak elég jól fognak csírázni. Megjegyezzük, hogy a beszteker szilva magja általában rozsoló szokat csírázni. Ezért alanynevelés céljára jobb a cseresznye szilva, kölényszilva, vagy zab-szilva magja.

P. I. A fagyott répát nem lehet hosszabb ideig eltartani. Beavanyosítás tartósíthatja, vagy pedig sietve takaróanyagot szilva fel. Polyárral készített fülleszték alkaljában a legalkalmasabb módon értékesíthető. Ha kiengedett és romlani kezd, ne esse állataival. A hidegen etetett répitől vemhes állatok elvetélnének. Ezért feltétlenül ajánlatos a fülleszték készítése, mert így a verély nem fenyegeti, hogy állatainak megárt.

S. M. Az első fejezet most már el kell végezni. Különösen azt tekintendő végre, hogy az idek mentek nagyon gyengék voltak, jó lesz a fejessel sietni! Az első fejezet célja az, hogy a megtisztult újbort elválasszuk a seprőlőtől és jól megszellesztve, levegőt juttassunk belé, amely elősegíti a még oldatlan levő, de eltávolított anyagok kiválasztását. E célból azt gyengén kénezett hordóba nyitlan végezük, hogy a bor a levegővel szabadon érintkezhesik. Zártan, erősen kénezett hordóba csak a rothadt szőlőlől szűrt, barnadrésre hajlamos bort szokás fejteni, de ezt is helyesebb megfelelő mérvű előzetes bekenés után nyitlan lefejezni. Olvassa el figyelmesen gazdasági rovatuink erre vonatkozó cikkét.

S. G. A baromfiak beragadt szemcseit kezelni kell. A szemek széleit 1%-os, langyos lysodaltal mossa meg. Ha a nyelvény és torok részeken sárgás levoanokat talál, úgy gyanus, hogy az állományban

a baromfidiftéria nevű betegség ütötte fel fejét. Jól bevált házi gyógyszer a karsbád só, 1 liter ivó vízbe 10 gramot kell tenni. Természetesen az elkülvitelésre és a fertőtlenítésre fordítson nagy gondot.

Sz. K. A. 1929. évi XVII. t. c. 12. §-a szerint a hegyközség területén és a hegyközség kötelekebe nem tartozó szőlőben, szőlőskertben, gyümölcsözetben a szomszédos határtól (megyétől) erdei fákat 7 m-nél közelebb ültetni tilos. A hegyközségéről, szőlő és gyümölcs gazdálkodásáról szóló 1938. évi XXXI. t. c. 28. §-a, valamint az ezt módosító 8600—1940. M. E. rend. (Megjelen a Budapesti Közlöny 281. 1940. december 11.) számában) 2. §-a ugyancsak kimondja, hogy az említett területeken az erdei fa a megyétől legalább 7 m távolságra ültethető.

Az 1938. évi XXXI. t. c. 38. §. e) pontja szerint a szomszédos határtól megszabott kisebb távolságra való ültetés kihágás és pénzbüntetést von maga után. Ezen kívül e §. b) pontjának (3) bekezdése szerint a kihágás megállapító ítéletben a rendelkezés ellenére elültetett fák kivágása is minden esetben elrendelendő.

Fentemlített törvények és a rendelkezés vonatkozásában az ú. n. belterületen levő ültetvényekre. Belterületen a leten levő ültetvényekre. Belterületen és átneveződő gyökerek elváltásával kivághatja (Bpti Kir. Tábla, június 30. G. 200—1909. sz.) az illetékes közigazgatási hatóság előtt.

SZERKESZTŐI ÜZENETEINK

Alább felsoroltaknak köszönetmondunk a bejelentett új előfizetőkért.

B. D. Erszodoró, özv. Sz. A. né Iszló, Sz. S. Szilágyfőkeresztúr, H. E. Erszölös.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Közöljük előfizetőinkkel, hogy mint az előző években, úgy 1942. évre is kiadjuk könyvnyomtatványokat *Érdélyi Magyar Naptár* címen. A naptár mindazon előfizetőinknek megküldjük, akik előfizetésükkel 1941. december 31-ig rendben vannak.

A naptár még nem jelent meg, de újév elején kézben lesz 1. akkor minden sürgős nélkül megfelelő beosztás után megküldjük azon előfizetőinknek, akik nincsenek listárákban.

Ezért felhívjuk azok figyelmét, akik még nem fizették ki hátrálékukat, hogy tegyék meg, mert naptárt csak azoknak adhatunk, akik elvettettek előfizetési kötelezettségüknek.

Megbízottaink közül Vinczeffy Sándor és Mátibé Lajos Udvarhely és Háromszék megyéknek keressék fel, míg Tóth Imre az újév elején Maros-Torda megyét látogatja meg, hogy a hátrálékoztól a díjat fejlessze.

László Alajos András, Lődte. Meghatalmazva olvassuk levelét, melyben a lődte gyönyörű ünnepélyről számol be. Hogy a

lődteiek derék magyarak, azt tudjuk a derüknél, hogy most újra megerősítettük, vagy most bitünek. Azt írja, hogy kultúránk nagyterméket rendezték az új seprőlőt, szebbnél-szebb verseket, énekeket, színdarabokat az elő, Kormányszék mezenapján. Szívből örülünk annak, hogy külön-külön kiemelt leteleben a falu tőntőre, akik fáradságot nem kímélve oktatják, művelik a falu ifjúságát, hogy embe rek emberek és magyaráb magyarak válnanak belőlük. Így van ez jól! A hi szónokt esztendő lelti nyomorúságot től munkával, nagyobb hitet és bizakodást kell pótolni, hogy emellett is felejtjük annak, ami elmult és felkészüljünk az új feladatokra, melyek előttünk állnak.

N. F. Verseit megkapjuk és figyelmes tanulmányoztuk. Gondolatait általános emberi kérdések körül mozogtak, magyavonathoz való hiányoznak belőlük. Az egyszerű verselésről, a gondolatoknak kötetlen formában való eladásról — a költészet borsáról az új.

F. D. Október. Verseit itt-ott ügyesnek és tartalmasnak találjuk. A mai háborús idők azonban nem alkalmasak arra, hogy a papírnyúl és egyéb akadályok miatt vállalni lehessen verseket kiadni. Ennek dacára, főváros kiadóitól szerletheztek, sok jóval azonban nem hitjük. Sajnáljuk, hogy szép karácsony verse elkéve, lapzártá után érkezett és így, e until ki kellett maradjon.

A következő helyszíneket nyugtázzuk: De. H. J. Kézdiúrfa 6.20, L. A. E.-06 Lemény 17, D. A. Lisznyó 6.20, P. S. Torja 6.20, R. K. Baracska 6.20, Sz. G. Nagykirály 6.20, V. L. Erdmühl falva 6.20, ifj. N. J. Frolási 6.20, O. E. Mádfalva 6.20, A. E. Finesfalva 6.20, B. J. S.-2 Koronka 6.20, M. A. Marosvárhely 6.20, M. M. Székelybád 6.20, özv. B. M.-né Székelykál 6.20, F. M. Vajdaszentivány 6.20, K. J. Patóházi 6.20, K. F. Nagykirály 6. F. A. 5023 6.20, id. L. F. Mezőtelki 6. (r. 1941) XII. 31-ig). Gy. A. Kőszepáta 3.20, E. M. Torja 6.20, B. J. Bonchida 3.20, M. K. Iskand 6.20, B. J. Nagykirály 6.20, B. K. Barádszegről: G. L. 6.20, és N. I. 6.20, B. A. Fugyvárhely 7, id. K. J. Góspetri 6.20, J. S. Hegyközköri 6.20, B. B. I. Bihar 6.20, M. F. Tataros 6.20, M. S. Baróe 6.20, B. B. Kurtapartok 6.20, T. J. Kőkös 6.24, H. Z. Nagybacon 6.20, Sz. J. Torja 6.20, K. J. Sepiszentgyörgy 6.20, Sz. Gy. M.-né Bonchida 2.70, N. L. Fosszuzsod 4.22, G. A. Erdmündt 6.20, Sz. E. Bőrdölös 6.20, B. M. B. Mezőpéri 6.20, O. Zs. Kézdiúrfa 6.20, L. F. Nagykend 11.20, M. J. Ratosnya 6.20, B. A. Mezőtény 3.20, B. Gy. Dés 6.20, B. M. Székelybátonfalva 10, (r. 1941) XII. 31-ig). Sz. B. Pusztajuk 6.20, K. A. Csikszentkirály 6.20, Gy. A. Barót 3.20, V. Gy. Esztelek 6.20, B. N. Kézdiúrfa 6.20 2.20 pengő.

Szerkesztésért felel: PAP JÁNOSI BELA DR.

Feladó címe: TOTM EALMAN

Tanuld meg!

A tejszín és a tejföl.

Legjobb ideig eszelenesen álló tejszín a kisebb zsírszín a tej felszínén összegyűlik és egy zsírszínű tejszín alakot, mely — kézzel, vagy kanállal le lehet venni — a tejszín adja. Ha a zsíros réteget savanyósavanyó vagy aludttejrel szedjük le, tejfölt kapunk. Tekintettel arra, hogy az ilyen természetes tejszín a tej zsírszínnek csak mintegy 75-85%-át tartalmazza, a tej főzését az ipar gépekkel végzi, melyek a lefolyóztott tejszín nagyon kevés zsír maradékát a tejszínbe visszajuttatják, így a savanyósavanyó helyesebben tejföl ad. A megsavanyodott tejszínnek nevezik.

A tejszínben a zsíros kivételével a tej összes alkotórészei, fehérje, tejcukor, sók — közel olyanok, mint az eredeti tejszínben. A tejszínben jelen van igen kevés zsíros tejszín tekinthető. Ha az eset a savanyó tejszínrel vagy tejföllel, különbséggel, hogy benne a tejcukor nagy részét a tejszín alakult át, miért is a tejfölt igen kevés aludttejrel hasonlíthatjuk össze.

A tejszín és fagyott burgonya élvezhetővé tétele. A burgonya gumójában az életfolyamatok folyása a jelenlevő keményítő kis része állandóan változik, mely a lélekzésnél kerül felhasználásra. A hőmérséklet mellett csak onyagi cukor van, amely a burgonya rugyozóképességének az előjából szükséges. Alacsonyabb, a 0-hoz közeli hőmérséklet mellett a burgonya lélekváltozása cukorszükséglete nagymértékben csökken, a vértetővé válik, míg — ezzel szemben — a tejszín tovább folytatódik, úgyhogy cukor halmazát gumóban és a burgonya édesítője lesz. A tejszín közeledik a burgonya hőmérséklete a tejszínnél nagyobb mennyiségű keményítő alakult. A burgonya édesítője válna rendszeren már tejszín és legnagyobb mértékű a burgonya édesítője.

A tejszín volt burgonyát élvezhetővé tehetjük, hogy napra meleg helyiségbe visszük. A tejszínben a burgonya gyorsan hűl le a 0 alá, a burgonya megfagy anélkül, hogy édes ízűvé válna. A burgonyát, különösen ha nagy mennyiségű, lassan engedjük fel, hogy rothadásba ne kerüljön. Kismennyiségű fagyott burgonyát élvezhetővé tehetünk olyan módon is, hogy hideg vízbe rakjuk, majd egy marék só adunk.

Me ügyellünk főzőedények vásárlásánál és felhasználásánál?

A felhasználás gazdaságosságára nincs befolyás, hogy milyen fémből készült a főzőedény. A tejszín és porcellánedényekben van nagyobb hővezetési szükségünk, miszt hogy ezek sok hővesztést fel magukban. Az a nézet, hogy valamely főzőedény alumíniumedényben érezhetőleg

hamarabb főne, mint ugyanolyan alakú és nagyságú nehézfém edényben, ilyen irányú pontos mérések alapján nem helytálló.

Vásárlás előtt állapotunk meg abban, hogy rendszeren milyen mennyiségű étel elkészítéséhez akarjuk a fazekakat és ne vásároljunk túlkiesi, de túl nagy fazekakat sem. Ha ugyanis a fazekak nincsenek megtelve, főzőeszköz viszonylagosan több hőt használnak el, mintha megfelelő kisebb fazekakat választottunk volna.

A fazekak lehetőleg szélesek és alacsonyak legyenek. Széles, alacsony fazekak esetében jobban használjuk ki a tüzet mint magas edények használatakor. Ilyen alakú edényeket választva táplálkozástudományilag is helyesen járunk el. Sok étel ugyanis veszt értékéből a lassú főzés alatt mert ez art a vitaminoknak, különösen a C-vitaminnak. Jól záró fedéllel ellátott, széles alacsony edényekben ellenben a felforrósításig szükséges idő és ezáltal az egész főzés tartama is lényegesen megrövidül. Hasonló okból ne vásároljunk olyan edényeket sem, melyek felül szélesebbek, mint alul, mert az ilyen edényekben az ételnek szükségtelenül nagy része jut érintkezésbe a levegővel. Minél több levegő jut pedig főzőeszköz az ételhez, annál jobban veszt C-vitamin tartalmából. Azonkívül a felül szélesebb edények hőkihasználása is rosszabb, mint a hengeres fafalú bűri edényeké, a bűri felületi felhőzési felhőzési szükségelt idő hosszabb és ezáltal — nem tekintve a gazdaságosság szempontjából előálló hátrányt — az ilyen edényekben elkészítésre kerülő élelmiszerek vitamintartalma jóval csökken.

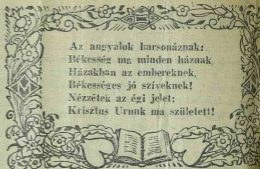
Romlott mák.

A mák vagy megarosodott, vagy megdohosodik. Az arasság a mákon levő jelentékeny elj megromlásától származik. Avas mák már csak ipari célokra alkalmas olaj előállítására való. A megdohosodást a mákon élő penészgombák okozzák, ha a mákot kellőleg meg nem szárítva, vagy utólagosan megdohosodásra raktározzák. Nagyméretű penészelés, vagyis erős dohososság esetében a mák fogyasztásra alkalmatlanná válik, kisebb mértékben mákon ellenben alapos szellőztetéssel, napra való kitergetéssel, esetleg mosással és hirtelen száritással (félj kihűlt kemencében) rendszeren meg segíthetünk.

Száraz diók felfrissítése.

Kétségkívül csodálkozni fogunk azon, ha te rászal valaki friss dióval kiindul meg bennünket. Ilyen diókról valószínűleg azt fogjuk gondolni, hogy Ausztráliából, vagy más helyről kerültek mihozzánk, pedig talán csak felfrissített diókról van szó. A diók felfrissítése nem kerül sokba, a száraz diókat egyszerűen 8 napra vízzel teljesen leföldjük, ha megbarátul, egyszer kicseréljük, 8 nap alatt a diók heja és a nagyja teljesen vízzel vesz fel a diók teljesen hasonlókká válnak a frissekhez. 8 napnál hosszabb idő nem okoz lényeges súlytöbbletet, mely mintegy 50 százalék lehet.

T. EGYETEMI KÖNYVTÁR
KOLOSZVÁR
Szent György tér

Az angyalok harsonáznak:
Békesség ma minden háznak,
Házakban az embereknek,
Békesség jó szíveknek!
Nézzétek az égi jelet:
Krisztus Urunk ma született!

A dohos liszt felhasználhatósága és vizsgálása.

Praktározás szempontjából a liszt sokkal érzékenyebb a bűzánál. Túlsok nedvesség jól láthatóan a liszt keltekeése erősebb és az eközben képződő meleg is kétféleképpen hat, mert a liszt eszemékké áll össze, penészgombákká lépnek fel és a liszt kellemetlen dohos ízű és szagú lesz. Olyan lisztet, mely dohos szagú s benne penészek találhatók, általában ne használjuk már fel,

de ha, mint gyakran előfordul, a liszt penészesnek a felhasználhatóságot sütőpróbával dönthetjük el. A sütés közben ugyanis ez a dohoság rendszeren elillan még akkor is, ha a tészta dagasztásakor már érezhető volt. Dohos, romlott liszt rendszeren már a szagjáról is ismerhető, jobban érvényesül azonban ez a szag, lisztet hig nátronnalggal felforraljuk.

Többet ésszel, mint erővel

Sündisznónak, mókuskának
Almát enni kedve támad.
Barasz eszük összedobban:
Hogy lehetne esenni jobban?

Hoppsza, eszük jól működött,
Szétverte a néhéz kődot:
Fent a mókus, lent a tuskés,
Mit kifőztek, terrvük is kész.

A mókuska szedegeti,
A süs hátát tartja neki.
Hull az alma, hull lefele,
Tüskék hegye tele vele.

Amikor jól megrakodtak,
Csendesen elődologtak,
Csenségségben egy se bágyadt,
Mondjünk nekik jóstrágyot.

Minerva Ut. Kolozsvár, 1941 — Fényképek: Lengyel Albert, Magyar